

Trinitarni jezik Elen Vajt

Da li je Elen Vajt verovala u Trojstvo i koja su značenja njenih izjava za koje se kaže da su napisane trinitarnim jezikom

Slavoljub Vulićević jvulicevic@gmail.com

Sadržaj:

Uvod.....	3
Biblioteka Elen Vajt i upotreba teološke literature njenog vremena	4
„Prihvatljiv jezik“ kojim su opisani „dragoceni dragulji istine“ u religioznim knjigama i časopisima	6
Teološka objašnjenja Elen Vajt u vezi objašnjenja Božanstva	6
„U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život...“	7
Knjiga „Subotna večernja čitanja iz Novog Zaveta“, Džona Kaminga (Sabbath Evening Readings on the New Testament, John, Cumming), strana 5.....	8
„Hristos i Otac imaju istu suštinu/supstancu i imaju iste osobine“	10
„Sveti Duh je treće lice/osoba Božanstva“.....	11
Knjiga „Veliki Učitelj“ Džona Harisa (The Great Teacher, John Harris) strana 182	12
„Postoje tri žive osobe Nebeskog tria“	14
Knjiga „Uzvišeniji hrišćanski život“ Vilijama Bordmana (The Higher Christian Life, William Boardman), strana 105	17
Značenje reči „osoba“ ili „ličnost“ kada se govori o Božanstvu	21
Značenje reči u rečniku	22
Teološko značenje reči „osoba“ ili „ličnost“	23
Zašto Elen Vajt nije koristila reč „Trojstvo“?.....	25
Tabela načina na koje Elen Vajt upotrebljava reči „osoba“ i „ličnost“ kada govori o Ocu, Sinu i Svetom Duhu.....	27
Trinitarne izjave Elen Vajt	28
1. Božanstvo, Nebeski Trio, Tri osobe	28
„Božanstvo - Otac, Sin i Sveti Duh“	28
„Postoje tri žive osobe nebeskog tria“	28
“Otac je sva punina Božanstva telesno... Sin je sva punina Božanstva otkriveno... Duh u svojoj punini Božanstva“	28
„Trojica“	29
„Trostruko ime“	29

„Trostruke sile u nebeskom svetu“	29
„Tri najveće sile u univerzumu“	29
„Večno Božanstvo - Otac, Sin i Sveti Duh“	29
„Večni nebeski Velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh“	30
„Tri velika Zaslužnika na nebu“	30
„Tri velika i slavna nebeska Karaktera“	30
„Tri najsvetija bića na nebu“	30
Potpuno Božanstvo Isusa Hrista.....	31
„Apsolutno Božanstvo Isusa Hrista“	31
„U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život“	31
„Hristos je Bog“	31
„Hristos je Bog u suštini i u najvišem smislu“	31
„Gospod Isus Hristos, božanski Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna osoba“	31
„Hristos je oduvek postojeći, samopostojeći Božji Sin“	32
„Hristos je... JA SAM KOJI JESTE“	32
„Jahve je ime dato Hristu“	32
„Hristos je Alfa i Omega“	32
Potpuno Božanstvo treće osobe Božanstva, Duha Svetoga	32
„Treća osoba Božanstva, Sveti Duh“	32
„Sveti Duh je... zasebna ličnost“	32
„Sveti Duh, koji je isto toliko osoba kao što je Bog osoba“	33
„Sveti Duh je osoba... Sveti Duh je ličnost... On mora da bude božanska osoba“	33
„Sveti Duh voli“	33
„Sveti Duh.. hoda“	33
„Duh je čekao“	33
„Duh je bio na svetu [pre Hrista]“	34
„Duh koji je Bog“	34
Zaključak	34

Uvod

Postoje izjave Elen Vajt (Ellen White) u vezi Oca, Sina i Svetoga Duha koje oni koji veruju u Trojstvo citiraju kao dokaz da je Elen Vajt u Trojstvo verovala isto kao i oni, dok drugi, koji ne veruju u Trojstvo, tvrde kako ti tekstovi ne potvrđuju da je Elen Vajt verovala u Trojstvo. Oni bas nasuprot tome smatraju da ona nije verovala u Trojstvo i da te izjave imaju drugačije značenje od onog koje im se službeno daje.

Ono što je svakako jedan od značajnih argumenata na strani onih koji ne veruju u Trojstvo je da Elen Vajt, koja je napisala hiljade i hiljade stranica i koja je toliko pisala o Ocu, Sinu i Svetome Duhu, nikada nije upotrebila reč „Trojstvo“. Za one koji ne veruju u Trojstvo, to je dovoljno veliki dokaz da ona nije verovala u Trojstvo. Međutim, taj isti argumenat koriste i oni koji veruju u Trojstvo da ukažu na činjenicu da Elen Vajt nikada nije pisala protiv Trojstva. Ako je ona bila Božji prorok, tvrde oni, kako to da nikada nije ukorila adventiste njenog vremena koji su verovali u Trojstvo i o tome pisali u službenim crkvenim glasilima, kao što su Glasnik (Review and Herald) i Znaci vremena (Signs of the Time)?

Elen Vajt je kao Božji prorok svojim darom proroštva bila u službi zaštite crkve od mnogih pogrešnih verovanja koja su pretila da preplave tada mladu zajednicu. Od tih pogrešnih verovanja svakako je najznačajnije ono koje se desilo u vezi doktora Keloga (Kellogg). Poznato je sa koliko je energije Elen Vajt ustajala protiv takvih pogrešnih učenja i protiv pogrešnih verovanja doktora Keloga koji je bio njen lični prijatelj i za koga su ona i njen suprug učinili toliko da bi on postao ono što je bio, jedan od vodećih doktora u tadašnjoj Americi. Pa ipak, u slučaju jeresi panteizma, koja je pretila crkvi, Elen Vajt se nije ustručavala da ustane protiv toga iako je bio u pitanju njen lični prijatelj.

Gotovo je nemoguće zamisliti da je pitanje verovanja u Trojstvo, koje se sve više razvijalo krajem devetnaestog i početkom dvadesetog veka u adventističkoj crkvi, moglo da prođe neprimećeno od strane Elene Vajt. Još čudnije bi bilo da ona nije to videla zato što su oni koji su bili nosioci te vesti bili njeni najbliži saradnici, ljudi koji su radili sa njom i po njenim savetima. To su bili ljudi u koje je imala poverenje i kojima je poverila svoje spise da se o njima brinu nakon njene smrti. Ovde se svakako radi o ljudima kao sto su A.G. Daniels (A.G. Daniells), V. V. Prescott (W. W. Prescott), F.M. Vilok (F.M. Wilcox) i drugi.

Kao što ćemo videti u ovom radu, moguće je da neko ko veruje u Trojstvo iz određenih razloga u crkvi ne koristi tu reč koja bi dovela do razdora u njoj, imajući na umu da je još uvek bilo dosta onih koji nisu verovali u Trojstvo. Isto tako, ta reč je automatski u sebi nosila sva iskrivljena predstavljanja Božanstva pod uticajem grčke filozofije i srednjovekovne skolastike.

Pa ipak, ona je tako teološki objašnjavala Božanstvo da pažljivom čitaocu neće biti teško da prepozna to biblijsko verovanje čak i ako umesto reči „Trojstvo“ koristi druge reči kao na primer reč „Trio“ koj ima isto značenje. Ono što bi bilo nezamislivo je da bi ona, da je smatrala da je Trojstvo pagansko učenje, kao što mnogi od onih koj ne prihvataju Trojstvo nazivaju to učenje, ćutala i ne upozoravajući crkvu protiv takvog učenja. Ovakva interpretacija njenog dela bi dovela u pitanje i celu njenu proročku službu.

Sa druge strane, izjave iz spisa Elen Vajt sa kojima ćemo se ovde baviti su izjave koje nisu uobičajene kada se govori o Ocu, Sinu i Svetome Duhu. S obzirom na to da takve izjave ne nalazimo u Svetom Pismu, pitamo se zašto ih je koristila? Ovo pitanje će postati još važnije kada budemo videli da su to izjave koje su koristili neadventistički teolozi koji su verovali u Trojstvo i koje je Elen Vajt citirala u svojim knjigama i

spisima. Postavlja se osnovno pitanje zašto je Elen Vajt koristila te izjave onih koji su verovali u Trojstvo i da li s pravom možemo da tvrdimo da je ona koristila trinitarni jezik?¹

Biblioteka Elen Vajt i upotreba teološke literature njenog vremena

Elen Vajt nije bila historičar niti teolog, ali ako čitamo njene knjige, videćemo da je pisala o historijskim događajima kao i da je i teološki objašnjavala mnoge istine Biblije, kao što su npr. Božanstvo i ličnost Isusa Hrista, ličnost Oca, ličnost Svetoga Duha kao i pitanje Božanstva uopšte, kada govorimo o Ocu, Sinu i Svetome Duhu kao jednom Božanstvu.

Mi znamo da, kao što je slučaj i sa prorocima iz Biblije, Bog nije prorocima eksplicitno diktirao šta treba da pišu. Osim u određenim trenucima kada su direktno citirali Božje reči ili reči anđela, proroci su vizije opisivali svojim rečima. Drugim rečima, „verbalna inspiracija“, što znači da se proroci smatraju kao pasivna oruđa koja su jednostavno pisala ono što im je bilo diktirano, nije model po kojem se Bog otkrivao prorocima.

Imajući to u vidu, mi znamo da je Elen Vajt umnogome zavisila od historijskih i teoloških knjiga kada je izražavala ono što joj je Bog otkrio u viziji. Bog joj nije diktirao godine i specifične činjenice historijskih događaja, nego je ona sama istraživala u historijskim knjigama da bi doznala te činjenice i izrazila nadahnutu poruku koju joj je Bog dao u vizijama. Ista slučaj je bio i sa teološkim objašnjenjima u vezi gorepomenutih tumačenja Biblije. Bog je nadahnuo Elen Vajt da pronađe dobre teološke knjige njenog vremena kako bi mogla teološki da objasni stvari koje joj je Bog otkrivao.

Uostalom, Bog nije otkrivao Elen Vajt nove stvari po pitanju Božanstva. Sve je to već bilo otkriveno u Bibliji i hrišćanska crkva je u manjoj ili većoj meri imala određena ispravna shvatanja o Božanstvu iako je bilo i dosta onoga što je u hrišćanstvo ušlo pod uticajem filozofije i ostalih paganskih učenja.

Poznato je da je Elen Vajt imala bogatu ličnu biblioteku od oko dve hiljade knjiga, koje je koristila prilikom pisanja svojih knjiga. Na primer, ona sama o tome govori u predgovoru knjige Velika Borba:

„Veliki događaji koji su označavali napredak reformi u prošlim vremenima, sada su postali istorija, dobro poznata i široko priznata u protestantskom svetu; to su činjenice koje niko ne može osporiti. Ovu istoriju, u skladu sa svrhom knjige ukratko sam predstavila; ova sažetost mora biti uzeta u obzir, jer su činjenice sabijene u mali prostor koji je izgledao usklađen sa potrebom da njihova važnost bude pravilno shvaćena. U nekim slučajevima, u kojima su istoričari tako grupisali zbivanja da omoguće sažeto, pravilno shvatanje predmeta ili su na prihvatljiv način sažimali pojedinosti, navodila sam njihove reči, međutim, u nekim slučajevima nisam posebno navodila izvore, jer citati nisu bili navođeni s ciljem da autori budu istaknuti kao autoriteti, već zato što su njihove reči omogućavale brzo i jasno predstavljanje predmeta. Prikazivanjem iskustava i pogleda onih koji su unapređivali delo reforme u naše vreme, na sličan način poslužila sam se njihovim objavljenim delima.“ (Velika Borba, Uvod)

---

¹ Trinitarni jezik označava upotrebu reči i definicija u opisu Božanstva, koje koriste oni koji Božanstvo shvataju kao Trojstvo - Otac, Sin i Sveti Duh, kao tri osobe Božanstva o kome Biblija govori i uči.

("The great events which have marked the progress of reform in past ages are matters of history, well known and universally acknowledged by the Protestant world; they are facts which none can gainsay. This history I have presented briefly, in accordance with the scope of the book, and the brevity which must necessarily be observed, the facts having been condensed into as little space as seemed consistent with a proper understanding of their application. In some cases where a historian has so grouped together events as to afford, in brief, a comprehensive view of the subject, or has summarized details in a convenient manner, his words have been quoted; but in some instances no specific credit has been given, since the quotations are not given for the purpose of citing that writer as authority, but because his statement affords a ready and forcible presentation of the subject. In narrating the experience and views of those carrying forward the work of reform in our own time, similar use has been made of their published works." GC xi.4)

Njen sin, Vilijam Vajt (William C. White) je potvrdio ovo što je sama Elena Vajt pisala o upotrebi knjiga drugih pisaca prilikom pisanja njenih knjiga:

„Veliki događaji u životu našeg Gospoda su joj bili predstavljeni u vidu panoramskih scena kao što je to bio slučaj i sa drugim delovima "Velike borbe". U pojedinim od tih scena, hronologija i geografija joj je bila jasno predstavljeni, ali u većem delu otkrivenja, bljesci scena koje su bile u velikoj meri vrlo žive, kao i konverzacije i kontraverze koje je čula i bila sposobna da ispriča, nisu bili geografski ili hronološki označeni, tako da je bila ostavljena sa Biblijom i istorijom, i spisima ljudi koji su predstavili život našeg Gospoda, da bi dobila hronološku i geografsku povezanost. Druga svrha čitanja istorije i knjiga "Život našeg Gospoda" i "Život svetog Pavla" je da se takvim činjenjem živo obnovljaju scene iz njenog sećanju vizije, ali koje su tokom godina i kroz njenu napornu službu, izbledele u njenom sećanju. Mnogo puta čitajući Hanu (Hanna), Farara (Farrar) ili Flitvuda (Fleetwood), naišla bi na scene koje su joj bile živo predstavljene ali zaboravljene, i koje je mogla da opiše sa više detalja od onoga što je čitala.“

("The great events occurring in the life of our Lord were presented to her in panoramic scenes as also were the other portions of The Great Controversy. In a few of these scenes chronology and geography were clearly presented, but in the greater part of the revelation the flashlight scenes, which were exceedingly vivid, and the conversations and the controversies, which she heard and was able to narrate, were not marked geographically or chronologically, and she was left to study the Bible and history, and the writings of men who had presented the life of our Lord to get the chronological and geographical connection. Another purpose served by the reading of history and the Life of Our Lord and the Life of St. Paul, was that in so doing there was brought vividly to her mind scenes presented clearly in vision, but which were through the lapse of years and her strenuous ministry, dimmed in her memory. Many times in the reading of Hanna, Farrar, or Fleetwood, she would run on to a description of a scene which had been vividly presented to her, but forgotten, and which she was able to describe more in detail than that which she had read" (3SM 459, 460).

„U nekim od istorijskih materijala kao što su oni koji su izneseni u "Patrijarsima i prorocima", "Dela apostola" i u "Velikoj borbi", glavne ideje su joj bile jasno i otvoreno predstavljene, a kada je trebalo da piše o tim temama, bila je prepuštena proučavanju Biblije i istorije da bi saznala datume i geografsku povezanost i da bi usavršila opis detalja.“

(“In some of the historical matters such as are brought out in Patriarchs and Prophets, and in Acts of the Apostles and in Great Controversy, the main outlines were made very clear and plain to her, and when she came to write up these topics, she was left to study the Bible and history to get dates and geographical relations and to perfect her description of details” (3SM 462)

„Prihvatljiv jezik“ kojim su opisani „dragoceni dragulji istine“ u religioznim knjigama i časopisima

Što se tiče pisanja Elen Vajt u vezi teoloških objašnjenja raznih biblijskih istina, Vilijam Vajt je potvrdio da ne samo da je Elen Vajt citirala istorijske knjige, nego i da je citirala i religiozne knjige i časopise drugih teologa:

„Rečeno joj je da će čitanjem religioznih knjiga i časopisa naći dragocene dragulje istine izražene u prihvatljivom jeziku, a da će joj biti data pomoć sa neba da to prepozna i da ih razdvoji od nečistote grešaka sa kojim bi ih ponekada našla povezanim.“

(“She was told that in the reading of religious books and journals, she would find precious gems of truth expressed in acceptable language, and that she would be given help from heaven to recognize these and to separate them from the rubbish of error with which she would sometimes find them associated.” Ellen G. White Estate, Brief Statements Regarding the Writings of Ellen G. White (St. Helena, Calif.: White Estate, 1933; reprinted., Washington, D.C.: White Estate, 1981, p. 6.)

Mi imamo dokument iz *Zaostavštine Elene Vajt (The Ellen G. White Estate)* gde je spisak svih knjiga koje je Elen Vajt imala u svojoj biblioteci.² Spisak tačno navodi reference knjiga kao i oznake gde se koja knjiga nalazila i da li je imala potpis Elen Vajt. U ovom radu ćemo proveriti reference nekih knjiga koje je Elena Vajt koristila u vezi trinitarnih citata u svojim spisima i videćemo da li oni postoje u knjigama koje je ona imala.

Kao što je i sam Vilijam Vajt rekao, videćemo da se, kada je govorila o Božanstvu i citirala te knjige, tu radi o „**prihvatljivom jeziku**“ o kome je on govorio, i da je to upravo jezik Trojstva koji su određeni protestantski teolozi koristili a koje citira Elen Vajt. Taj „prihvatljivi jezik“ je „trinitarni jezik“ ili jezik kojim se opisuje Trojstvo u knjigama koje je citirala Elen Vajt a što želimo da naglasimo u ovom radu.

Teološka objašnjenja Elen Vajt u vezi objašnjenja Božanstva

Kao što smo ranije rekli, Elen Vajt nije bila teolog ali je po Božjem uputstvu, dok je pisala objašnjenja Božanstva, koristila teološke knjige raznih protestantskih teologa koji su na „prihvatljivom jeziku“ objašnjavali istinu o Trojstvu. Ona je mogla pod Božjim nadahnućem da iz tih knjiga izdvoji ono što su bili „dragoceni dragulji istine“, izraženi „prihvatljivim jezikom.“

---

² Spisak knjiga koje je imala Elena Vajt u svojoj biblioteci možete naći ovde:
<http://ellenwhite.org/sites/ellenwhite.org/files/books/882/882.pdf>

Mi ćemo ovde da obradimo više njenih citata. Pokazaćemo tačno mesto odakle je citirala te tekstove, naslov knjige, autora i stranicu. Pošto su te knjige već prošle vreme ograničenja kopirajta, one se mogu naći u elektronskom obliku na Internetu. Mi ćemo ovde, osim određenih citata, naći i reference na internetu tih knjiga gde možemo da ih pogledamo i pročitamo kontekst u kome se nalaze ti citati Elen Vajt, da bismo se uverili da se radi o kontekstu opisa Trojstva.

To će nam pomoći da budemo sigurni da dok čitamo te izjave Elene Vajt, tačno znamo na šta je mislila imajući u vidu kontekst onoga odakle su ti citati i gde su bili napisani „prihvatljivim jezikom“.

Iako ćemo ovde citirati samo nekoliko citata, možemo slobodno da kažemo da je mnoštvo drugih citata gde Elen Vajt govori o Božanstvu i ličnosti Hrista, ličnosti Oca i ličnosti Svetoga Duha, kao i kada Božanstvo definiše kao Oca, Sina i Svetog Duha, uglavnom zasnovano na ovim njenim citatima koje ćemo ovde razmatrati. To će nam ujedno dati potpunu sliku shvatanja koje je Elena Vajt imala o Trojstvu iako nijednom nije upotrebila ovu reč.

„U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život...“

Elen Vajt u knjizi Čeznja vekova daje više značajnih izjava u vezi Hristovog Božanstva. Ovde ćemo pogledati izjavu o životu koji je Hristos imao u sebi. Ta njena izjava je izjava potpunog Hristovog Božanstva:

„Isus je izjavio: 'Ja sam Vaskrsenje i Život.' U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život. 'Ko ima Sina Božjega ima život.' (1. Jovanova 5,12) Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu.“

(“Jesus declared, "I am the resurrection, and the life." In Christ is life, original, unborrowed, underived. "He that hath the Son hath life." The divinity of Christ is the believer's assurance of eternal life. - The Desire of Ages, p. 530, 1898.)

Ova izjava Elen Vajt u vezi iskonskog života (original life) koji je nepozajmljen i nestečen, je jedna od najznačajnijih izjava u vezi Hristovo potpunog božanstva. Iako su do tada neki od osnivača adventističke crkve, kao što je Džejms Vajt (James White), verovali u potpuno Božanstvo Isusa Hrista, još uvek su mnogi od njih smatrali da, u neku ruku, Hristos ima život zahvaljujući Ocu koji mu ga je dao.

Ova izjava Elen Vajt je dovela do kompletne promene onoga što su do tada mnogi adventisti verovali. Po rečima jednog od vodećih adventističkih teologa iz prve polovine XX veka, M.L. Andreasena (M.L. Andreasen), ovo je bila prava „revolucija“ teološkog shvatanja Hristovog božanstva među adventistima.

Andreasen je prihvatio adventnu vest nekoliko godina pre nego što je Elen Vajt napisala Čeznju vekova 1898. godine. On je shvatio težinu ovih njenih reči u teološkom smislu, kao što su i drugi vodeći ljudi naše crkve to shvatili. U početku je sumnjao da je Elen Vajt to napisala svojom rukom i verovao je da je neko drugi to ubacio u njene spise pre štampanja. Verovao je da Elen Vajt bez teološkog obrazovanja nije mogla tako nešto da napiše. Kada je bio pozvan da bude profesor u jednoj našoj školi, odlučio je da direktno proveriti kod Elene Vajt da li je moguće da je te teološke izraze napisala ona sama, s obzirom na to da oni imaju veliko značenje koje u potpunosti menja teološko shvatanje po pitanju Hristove božanske prirode. On je kod Elen Vajt proveo tri meseca i za to vreme je proverio sve manuskripte koje je želeo da bi se uverio da je ona to napisala svojom rukom. Ovde je njegovo svedočanstvo o tome:

„U njenom rukopisu sam video izjave za koje sam bio siguran da ih ona nije napisala, tj. da ih nije mogla napisati. Posebno sam bio zapanjen onim što je sada nama već poznati citat iz 'Čežnje vekova', strana 530 [original] "U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život." Ova izjava je u to vreme bila revolucionarna i zahtevala je kompletnu reviziju mog predhodnog shvatanja kao i shvatanja denominacije u pogledu Hristovog Božanstva." (M. L. Andreasen, "Testimony of M. L. Andreasen," October 15, 1953. Ellen G. White Estate Branch Office, Berrien Springs, Michigan. From Vesta Andreasen, daughter of M. L. Andreasen)

Na drugom mestu Andreasen opisuje koliko su ove smele izjave o Trojstvu bile iznenađenje za mnoge i koliko su uticale na prihvatanje Trojstva:

„Sećam se koliko smo bili zapanjeni kad je *Čežnja vekova* prvi put objavljena, jer ona sadrži neke stvari koje smo mislili da su neverovatne, između ostalog, doktrina o Trojstvu koju do tada nisu svi adventisti prihvatili." On kaže da je bio "siguran da sestra Vajt to nikada nije napisala", ali tokom boravka kod nje je "pronašao to u njenom vlastitom rukopisu, upravo onako kako je bilo odštampano." (M. L. Andreasen, "The Spirit of Prophecy," an unpublished chapel address given at Loma Linda, California, November 30, 1948)

Ova svedočanstva Andreasena se mogu poslušati u audio snimku jednog od njegovih govora koji se može naći na internetu.³

Po rečima Andreasena, ckva je morala da menja svoje shvatanje o Isusu Hristu što je bio preduslov jasnijeg shvatanja Božanstva i Trojstva. Nisu svi naši teolozi prihvatili te promene ali tokom vremena i proučavanja Biblije, ono što je Elen Vajt napisala u *Čežnji vekova* postalo je službeno crkveno verovanje izraženo u verovanjima o Hristovoj Božanskoj prirodi i Trojstvu.

Knjiga „Subotna večernja čitanja iz Novog Zaveta“, Džona Kaminga (Sabbath Evening Readings on the New Testament, John, Cumming), strana 5

Citata o Hristu koji ima u sebi iskonski, nepozajmljen i nestečen život izvorno se nalazi u knjizi „Subotna večernja čitanja iz Novog Zaveta“ Džona Kaminga, strana 5, izdanje iz 1856. godine. Ova knjiga se može u celosti naći na internetu.⁴

Džon Kaming je bio pastor Prezbitarijanske crkve u Škotskoj. Kao i svi prezbitarijanci, i on je verovao u Trojstvo prema Vestminsterskoj konfesiji vere (Westminster Confession of Faith). Dovoljno je pročitati ovu knjigu koju citira Elen Vajt da bi se videlo njegovo verovanje u Trojstvo.

---

³ Ovde se može poslušati audio zapis govora M. L. Andreasena gde govori o svojoj poseti Elen Vajt u vezi izjave da je u „Hristu iskonski, nepozajmljeni i nestečen život“:

<http://www.youtube.com/watch?v=ZtVmtSPYaPw>

⁴ Ovde se može naći knjiga Džona Kaminga u celini:

http://www.svetlostistine.org/BiblijskaDoktrina/Trojstvo/Sabbath_Evening_Readings_John_Cumming.pdf

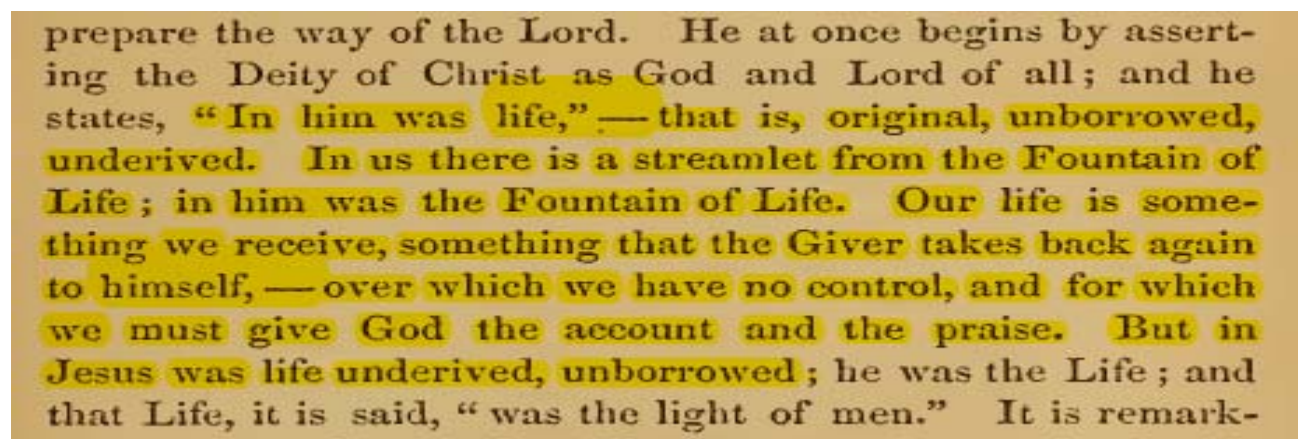
Prema podacima iz dokumenta kog je objavila Zaostavština Elen Vajt, knjiga „Subotna večernja čitanja iz Novog Zaveta“ Džona Kaminga nalazila se u privatnoj biblioteci Elen Vajt (pod oznakom „A“) i ima njen potpis (oznaka „H“):

- Cumming, John, *Apocalyptic Sketches; or Lectures on the Book of Revelation* (London: Hall, Virtue, and Co., 1850), 543 pp. (1st publ. 1848)B,C,WEa1986
- Cumming, John, *The Daily Life; or, Precepts and Prescriptions for Christian Living* (Boston: J.P. Jewett, 1855), 279 pp.A,WEa1982
- Cumming, John, *The End: or, The Proximate Signs of the Close of this Dispensation* (Boston: John P. Jewett & Co., 1855), 356 pp.(A),B,WE
- Cumming, John, *Lives and Lessons of the Patriarchs Unfolded and Illustrated* (London: John F. Shaw and Co., 1865), 616 pp.B,H,WE
- Cumming, John, *Prophetic Studies; or, Lectures on the Book of Daniel* (London: Arthur Hall, Virtue and Co., 1850), 500 pp.B,H,WE
- Cumming, John, *Sabbath Evening Readings on the New Testament Scripture Reading John* (Boston: John P. Jewett, 1856), 464 pp.A,H,WE
- Cumming, John, *Voices of the Day* (Boston: J.P. Jewett, 1858), 300 pp.A,WEa1981
- Cummings, Asa, *A Memoir of the Rev. Edward Payson* (NY: Amer. Tract Society, 183?), 486 pp.A,LC

Ovde je doslovno naveden njegov tekst koga Elen Vajt citira na strani 5:

„U njemu je bio život’, - to jest, iskonski, nepozajmljen, nestečen. U nama postoji tok života od Izvora Života; u Njemu je bio Izvor Života. Naš život je nešto što dobijamo, nešto što Darodavac opet uzima nazad sebi, - nad čime mi nemamo kontrolu, i za šta moramo Bogu da položimo račun i hvalu. Ali u Isusu je bio život nestečen i nepozajmljen. “

Ovo je kopija originalne stranice te knjige odakle je Elena Vajt citirala pomenuti tekst:

prepare the way of the Lord. He at once begins by asserting the Deity of Christ as God and Lord of all; and he states, "In him was life," — that is, original, unborrowed, underived. In us there is a streamlet from the Fountain of Life; in him was the Fountain of Life. Our life is something we receive, something that the Giver takes back again to himself, — over which we have no control, and for which we must give God the account and the praise. But in Jesus was life underived, unborrowed; he was the Life; and that Life, it is said, "was the light of men." It is remark-

Na strani 75, Džon Kaming objašnjava Trojstvo i Hristovo potpuno božanstvo u vezi Trojstva i daje sledeću izjavu: „**Onaj koji poriče suštinsko Božanstvo našeg blagoslovenog Gospoda, izliva sramotu na Boga Oca**“ („He that denies the essential Deity of our blessed Lord, pours dishonor upon the Father“), kao i izjavu da „... **odbacivati Isusovo Božanstvo je sramoćenje Boga Oca. Drugim rečima, mi verujemo u Trojstvo – Otac, Sin i Sveti Duh – ne u tri-teizam nego u Tro-jedinstvo**“ („... rejection the Deity of Jesus is to dishonor God the Father. In other words, we believe in the Trinity – Father, Son and Holy Ghost – not Tri-theism, but a Tri-unity.“).

Pogledajmo koliko se ove podvučene reči Džona Kaminga podudaraju sa onim što Elen Vajt govori o Hristovom Božanstvu i Očevom Božanstvu, gotovo identičnim rečima:

„Doktrina koja osporava apsolutno Božanstvo Isusa Hrista, osporava i Božanstvo Oca, jer niko ne zna Sina do Otac.“

(“And that doctrine that denies the absolute Godhead of Jesus Christ, denies also the Godhead of the Father; for no man knoweth the Son but the Father.” ST, June 27, 1895 par. 3)

Džon Kaming kaže da onaj koji osporava „**suštinsko Božanstvo**“ Isusa sramoti Boga Oca, dok Elen Vajt kaže da onaj koji osporava „**apsolutno Božanstvo**“ Isusa, osporava Božanstvo Oca.

Isto tako vidimo da je ovaj citat Džona Kaminga uzet iz konteksta njegovog teksta o Trojstvu u kome se Otac, Sin i Sveti Duh pominju kao „**Tro-jedinstvo**“.

Možemo slobodno reći da je Elen Vajt u ovoj knjizi prepoznala ono što je njen sin nazvao „prihvatljiv jezik“ kojim su opisani „dragulji istine“.

„Hristos i Otac imaju istu suštinu/supstancu i imaju iste osobine“

Elen Vajt je ovaj jezik doktrine Trojstva koristila i kada je pisala o Hristovoj izjavi „ja i Otac jedno smo“. Ona kaže da je ova izjava označavala da Otac i Sin imaju „**istu suštinu/supstancu**“. Ovaj izraz „ista suština/supstanca“ nije izraz koji nalazimo u Bibliji u tekstovima koji opisuju zajednicu Oca i Sina, ali ga hrišćani koriste da objasne da i Otac i Sin i Sveti Duh, iako zasebne osobe, pripadaju istom Božanstvu koje je jedno, „ista suština/supstanca“. Ona u nastavku ovog citata pojašnjava da ta izjava da Otac i Sin imaju „istu suštinu/supstancu“ znači da „imaju iste osobine“:

„Sa kojom čvrstinom i snagom je izgovorio ove reči. Jevreji nikad do tad nisu iz čovečijih usana čuli takve reči i to je ostavilo ubedljiv utisak na njih, jer je izgledalo kao da je Božanstvo bljesnulo kroz ljudsko kada je Isus rekao: 'Ja i Otac jedno smo.' Hristove reči su bile pune dubokog značenja dok je govorio da On i Otac imaju istu suštinu/supstancu i imaju iste osobine. Jevreji su shvatili na šta je mislio i nije bilo nikakvog razloga da ga pogrešno razumeju, pa su zato uzeli kamenje da Ga kamenuju.“

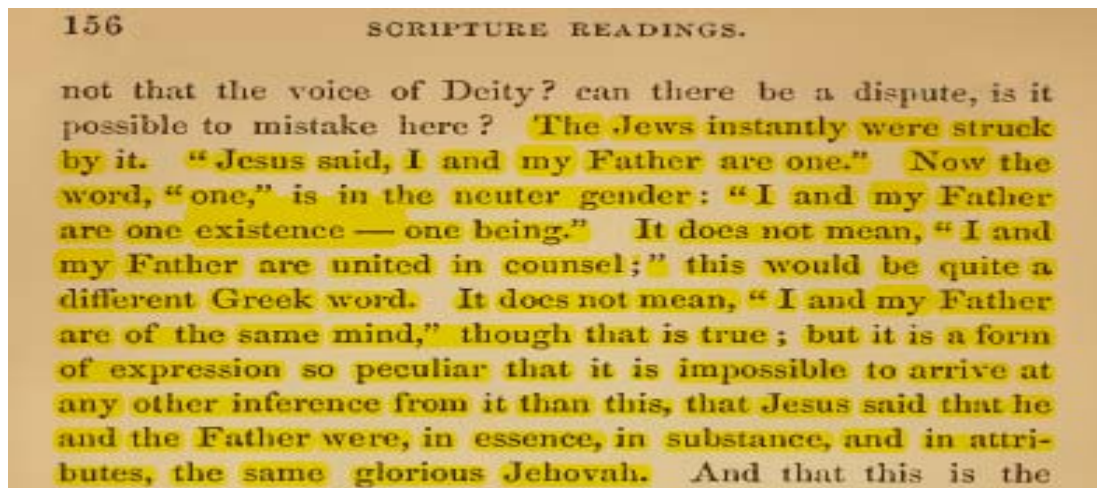
(“With what firmness and power he uttered these words. The Jews had never before heard such words from human lips, and a convicting influence attended them; for it seemed that divinity flashed through humanity as Jesus said, "I and my Father are one." The words of Christ were full of deep meaning as he put forth the claim that he and the Father were of one substance, possessing the same attributes. The Jews understood his meaning, there was no reason why they should misunderstand, and they took up stones to stone him.” - Ellen G. White *Signs of the Times* 27th November 1893, ‘The True Sheep Respond to the Voice of the Shepherd’)

Ovde isto možemo da vidimo da postoje određene izjave, naročito o „suštini/supstanci“ i „osobinama“, koji se izvorno nalaze u knjizi „Subotna večernja čitanja.“ Pogledajmo kako je Džon Kaming to napisao u toj knjizi na strani 156:

„Jevreje je to momentalno pogodilo. „Ja i moj Otac smo jedno postojanje – jedno biće. To ne znači „Ja i moj Otac smo jedno u savetu; to bi bila sasvim druga grčka reč. To ne znači „Ja i moj

Otac smo istog razuma“ iako je to tačno; nego je forma izraza tako posebna da je nemoguće doći do bilo kog drugog značenja od toga da je Isus rekao da su on i Otac u suštini, supstanci i u osobinama, isti slavni Jahve.“

Ovde je original sa 156. strane:

Iako u svom citatu Elen Vajt izostavlja da citira ovaj deo gde Džon Kaming kaže za Hrista da je Jahve, ona na drugim mestima isto tako kaže za Hrista da je veliki „Ja sam koji jeste“ i „Jahve“ koji se javio Mojsiju u gorućem žbunu.

Kada pogledamo celo to poglavlje u knjizi Džona Kaminga, odakle Elen Vajt citira ovaj tekst, videćemo da on tu govori o Hristu kao pastiru isto kao što i Elen Vajt govori u svom članku. On tu obrađuje Božanstvo Isusa Hrista i navodi da Njegove reči „Ja i Otac jedno smo“ znače potpuni izražaj Hristovog Božanstva koji je u svojoj „suštini/supstanci“ i „osobinama“ sa Ocem isti slavni Jahve. Elen Vajt u svom članku o Hristu kao Pastiru takođe potvrđuje Hristovo potpuno Božanstvo time što Otac i Sin imaju istu „suštinu/supstancu“ i imaju iste „osobine“. Ona kaže da Hristovo izražavanje svog Božanstva nije bila hula, jer da je bila hula, Hristos bi rekao da ga Jevreji nisu dobro shvatili.

Čak i naslov članka gde je Elen Vajt napisala ovu izjavu govori o Hristu kao Pastiru (‘The True Sheep Responds to the Voice of the Shepherd’), dok i poglavlje iz knjige odakle citira tu izjavu ima u naslovu Isusa kao Pastira („The Shepherd“).

„Sveti Duh je treće lice/osoba Božanstva“

Sledeći citat koga ćemo razmotriti nalazi se u knjizi *Čežnja vekova*, strana 671. Elen Vajt kaže:

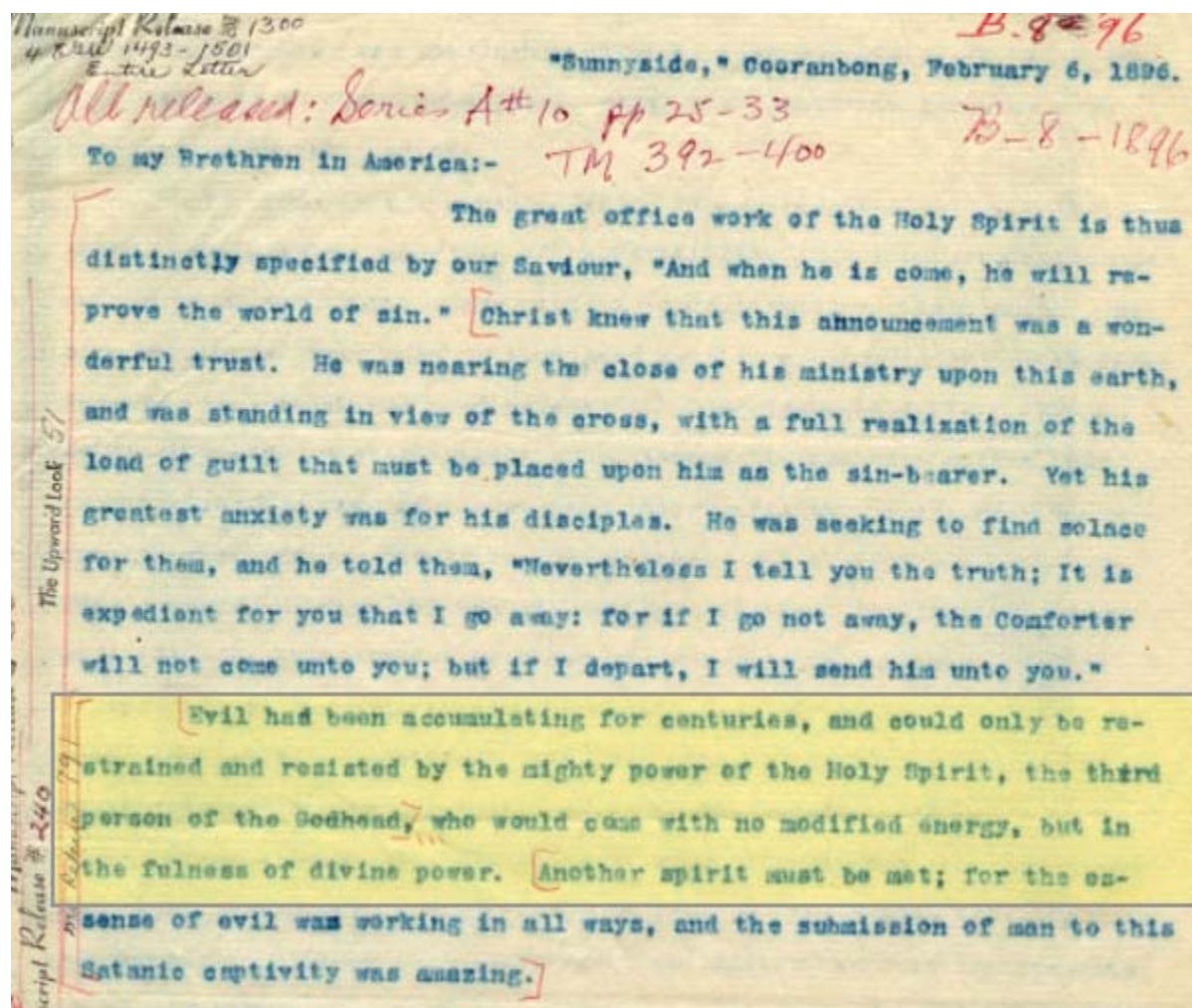
„Sila zla vekovima je jačala i ljudi su se začuđujućom pokornošću potčinjavali sotonskom ropstvu. Čovek može da se odupre i pobedi greh jedino moćnim delovanjem Trećeg lica [osobe] Božanstva, koje će doći sa neizmenjenom silom u punini božanske moći.“

(“The power of evil had been strengthening for centuries, and the submission of men to this satanic captivity was amazing. Sin could be resisted and overcome only through the mighty

agency of the Third Person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fullness of divine power."- **The Desire of Ages, p. 671, 1898.**)

U ovom citatu vidimo jednu od najočiglednijih upotreba trinitarnog jezika. „**Treće lice Božanstva**“ se ne nalazi ni u jednoj izjavi onih koji ne prihvataju Trojstvo. Ova izjava potvrđuje tri stvari: Sveti Duh je osoba, Sveti Duh je Božanska osoba, i Sveti Duh je podjednako Osoba/Lice Božanstva kao što su prva i druga Osoba - Otac i Sin. Nije čudo da je Elen Vajt na mnogim mestima koristila izjave kao što su „Božanstvo - Otac, Sin i Sveti Duh“ i time izražavala osnovno shvatanje Trojstva da postoje tri osobe u Božanstvu - Otac, Sin i Sveti Duh.

Što se tiče ovoga citata, imamo kopiju manuskripta gde se vidi da ga je Elen Vajt pregledala pre štampe a u kome se nalazi ova izjava:

Knjiga „Veliki Učitelj“ Džona Harisa (The Great Teacher, John Harris)
strana 182

Citat o Svetom Duhu kao trećoj osobi Božanstva nalazi se u knjizi Džona Harisa pod nazivom „Veliki Učitelj“, strana 182, izdanje iz 1836. godine. Ova knjiga se može u celosti naći na Internetu.⁵

Džon Haris je bio pastor engleske Kongregacionalne crkve. Ova crkva je verovala u konfesiju vere koja se zove Savoi Deklaracija (Savoy Declaration). Ova konfesija je vrlo slična Vestminsterskoj konfesiji vere i kao i Prezbitarijanska crkva, veruje u Trojstvo. Čitajući kontekst u ovoj knjizi, možemo da vidimo da Džon Haris govori o Trojstvu i Ocu, Sinu i Svetom Duhu kao Jednom Bogu (strana 213).

Prema podacima iz dokumenta koji je objavila Zaostavština Elen Vajt, knjiga „Veliki Učitelj“ Džona Harisa nalazila se u inventaru biblioteke u kancelariji Elen Vajt (oznaka „B“) i ima njen potpis (oznaka „H“):

Harris, John, *The Great Commission* (Boston: Gould and Lincoln, 1854), 396 pp.A, B,C,WJ,LLU,RH

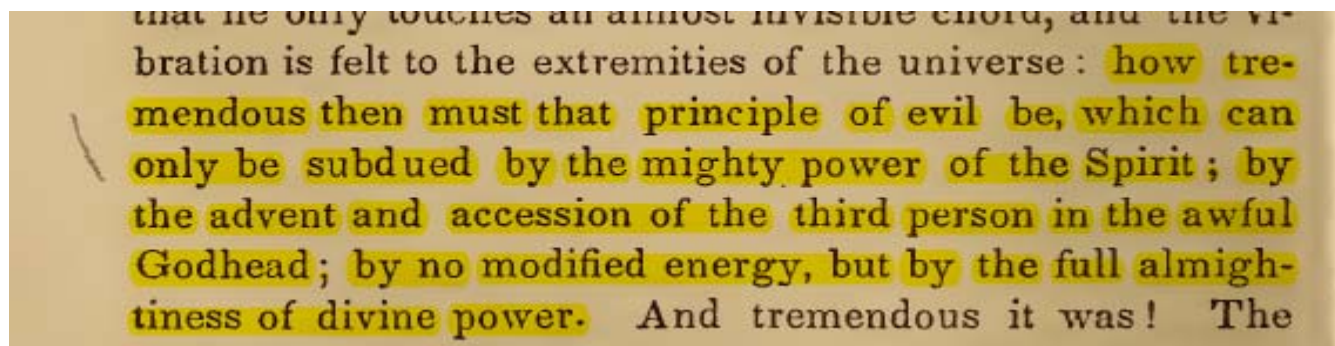
Harris, John, *The Great Teacher: Characteristics of our Lord's Ministry* (Amherst: J.S. and C. Adams, 1836), 444 pp.B,C,H,WE (2 copies)

Harris, John, *Mammon; or Covetousness the Sin of the Chr. Church. Mat. Henry, A Disc. on Meekness...*, Chr. Lib., v.20 (NY: Amer. Tract Soc., 1840's & 50's)A,WEa1981

Ovde je tekst Džona Harisa koga Elen Vajt citira na strani 182:

„... koliko je ogroman morao biti princip zla, koji jedino može da bude pobeđen moćnom silom Duha; kroz dolazak i pristupanje treće osobe strašnog Božanstva; sa neizmenjenom silom i sa punom svemoći božanske moći.“

Ovo je kopija originalne stranice knjige iz koje je Elena Vajt citirala:

Zapazimo da je ono što Džon Haris zove „**principom zla**“ bilo tako veliko da je „**treća osoba Božanstva**“ morala da dođe sa „**neizmenjenom silom**“ i u „**punini svemoći božanske moći**“. Elen Vajt takođe kaže da je „**sila zla vekovima jačala**“ da se može pobediti moćnim delovanjem „**trećeg lica Božanstva**“ koje će doći sa „**neizmenjenom silom**“ i u „**punini božanske moći**“.

⁵ Ovde se može naći knjiga Džona Harisa u celini:

http://www.svetlostistine.org/BiblijskaDoktrina/Trojstvo/Sabbath_Evening_Readings_John_Cumming.pdf

Kao i u slučaju Džona Kaminga vidimo da i u ovoj knjizi Džona Harisa, Elen Vajt nalazi opis Božanstva i Svetog Duha kao „**trećeg lica Božanstva**“ i u njemu je prepoznala ono što njen sin naziva „prihvatljiv jezik“ kojim su opisani „dragoceni dragulji istine.“

„Postoje tri žive osobe Nebeskog tria“

Ovde ćemo pogledati jedan od najjasnijih citata Elen Vajt u vezi Trojstva. Pogledaćemo ovu izjavu o „tri žive osobe“ kao i širi kontekst u kome je napisana ta izjava. Citat se nalazi u pamfletu iz 1906., broj 7, u seriji nazvanoj „Specijalna svedočanstva, serija B“ na strani 63:

„Postoje tri žive osobe nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, a ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima neba u njihovom nastojanju da žive novi život u Hristu.“

(“There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers – the Father, the Son, and the Holy Spirit – those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ.” Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 63)

Ovaj citat je vrlo značajan u izražavanju nebeskog Trojstva ili „tria“, gde Elen Vajt jasno naglašava „tri žive osobe“. Iako se nećemo zadržavati na detaljnom objašnjenju šta reč „osoba“ znači kada govorimo o Ocu, Sinu i Svetome Duhu, sama ta izjava je dovoljna da vidimo da Elen Vajt stavlja Oca, Sina i Svetoga Duha u isti rang, kao činioce „nebeskog tria“ koji čine Otac, Sin i Sveti Duh.

Postoje neki pokušaji da se pokaže da Elen Vajt nije napisala „osobe“ (engleski „persons“) nego „ličnosti“ (engleski „personalities“) i navodno, to bi trebalo da bude dokaz da Elen Vajt nije imala trinitarni stav kada je napisala ovu izjavu. Kroz kopije originala rukopisa, kao i manuskripta, te izdatog pamfleta, videćemo šta je istina u vezi svega toga. Isto tako, kasnije ćemo pogledati i knjigu iz koje je taj citat i videti kako autor koristi obe reči - „osoba“ i „ličnost“ (persons, personalities) kada govori o ovome.

Znamo da je Elen Vajt lično objavila ovo svedočanstvo, i zato ovde imamo kopiju originala, gde se jasno vidi da je izdato „za autora“ („Published for the Author“):

Series B No. 7

Testimonies for the Church

Containing

**Messages of Warning and Instruction
to Seventh-day Adventists**

**Regarding Dangers Connected with
the Medical Missionary Work**

By ELLEN G. WHITE

PUBLISHED FOR THE AUTHOR

Isto tako vidimo originalnu stranicu gde se nalazi taj citat i vidimo da piše „tri žive osobe“ („three living persons“):

The Son is all the fulness of the Godhead manifested. The Word of God declares Him to be "the express image of His person." "God so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father.

The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fulness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour. There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers—the Father, the Son, and the Holy Spirit— those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ. . . .

Postoji takođe originalan manuskript ovog teksta gde opet možemo da vidimo da piše „tri žive osobe“:

-4-

MS 21-'06

the things of earth. The Father is all the fullness of the Godhead bodily, and is invisible to mortal sight.

Personality of God

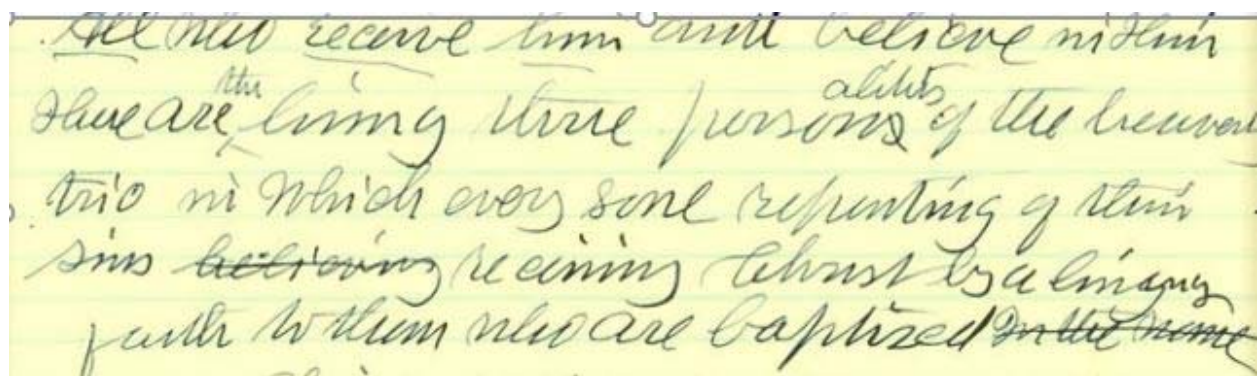
The Son is all the fullness of the God-head manifested. The word of God declares him to be "the express image of his person." "God so loved the world that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father.

Holy Spirit

The Comforter that Christ promised to send after he ascended to heaven, is the Spirit in all the fullness of the God-head, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Savior. There are three living persons of the heavenly trio, in the name of these three great powers,—the Father, the Son, and the Holy Spirit,— those who receive Christ by living faith are baptized. and these powers

Postoji i originalni rukopis Elen Vajt ovog teksta gde se može videti ono što je ona prvo napisala, pre nego što su sekretarice prekucale u manuskript i kasnije izdato u knjizi nakon njenog pregleda:

All who receive him with belief in their hearts are living thro' persons of the heaven's ability. Trio in which every soul repenting of their sins believing receiving Christ by a living faith with them who are baptized in the name

Ovde se može videti da je Elen Vajt neke stvari prepravljala dok je pisala, očigledno pokušavajući da najbolje izrazi ono što je želela da kaže. Može se videti da je prvo napisala „osobe“ a zatim prepravila „ličnosti“. Ipak, kasnije u manuskriptu i izdatoj knjizi je izdato sa onim kako je prvo napisano - „osobe“.

Iako i jedna i druga reč izražavaju isti koncept, neki u ovome vide značajnu razliku i tvrde da je ona želela da napiše „ličnosti“ ali da je nekako, bez njenog odobrenja, u štampanom materijalu napisano „osobe“.

Šta više, na internetu kruži priča kako je Elen Vajt u prisustvu svojih sekretarica, prvo napisala „osobe“, zatim se malo razmislila i, pod vodstvom Svetoga Duha, prepravila na „ličnosti“. Ovakva priča teško da se može smatrati istinitom iz više razloga. Prvo, sama Elen Vajt je izdavač ovog svedočanstva a ona je proveravala sve manuskripte pre štampanja, da odražavaju tačno ono što je želela da kaže. Original manuskripta pokazuje reč „osobe.“ Drugo, on nigde ne govori da je neko menjao ovo što je napisala, tako da mi nemamo razloga da verujemo u takve priče.

Konačno, u sledećem delu ovog rada ćemo videti kako autor koga Elena Vajt citira, koristi reč „osobe“ kao i reč „ličnosti“ za ovu istu rečenicu.

Knjiga „Uzvišeniji hrišćanski život“ Vilijama Bordmana (The Higher Christian Life, William Boardman), strana 105

Knjiga iz koje je ovaj citat je „Uzvišeniji hrišćanski život“ Vilijama Bordmana, izdata 1858. godine. Ona se isto takao može naći na Internetu.⁶

Vilijam Bordman je bio američki protestantski pastor i učitelj. Dosta je propovedao u Engleskoj o svetosti i uzvišenijem hrišćanskom životu, po kome i njegova knjiga nosi naslov.

Prema podacima iz dokumenta koji je objavila Zaostavština Elen Vajt, knjiga „Uzvišeniji hrišćanski život“ Vilijama Bordmana nalazila se u privatnoj biblioteci Elene Vajt (oznaka „A“) i ima njen potpis (oznaka „H“):

---

⁶ Ova knjiga Vilijama Bordmana se može naći u celini ovde:

http://www.svetlostistine.org/BiblijskaDoktrina/Trojstvo/The_Higher_Christian_Life_William_Boardman.pdf

Blunt, John H., *Directorium Pastorale; Principles and Practice of Pastoral Work in the Church of England* (London: Rivingtons, 1864), 436 pp.B,C

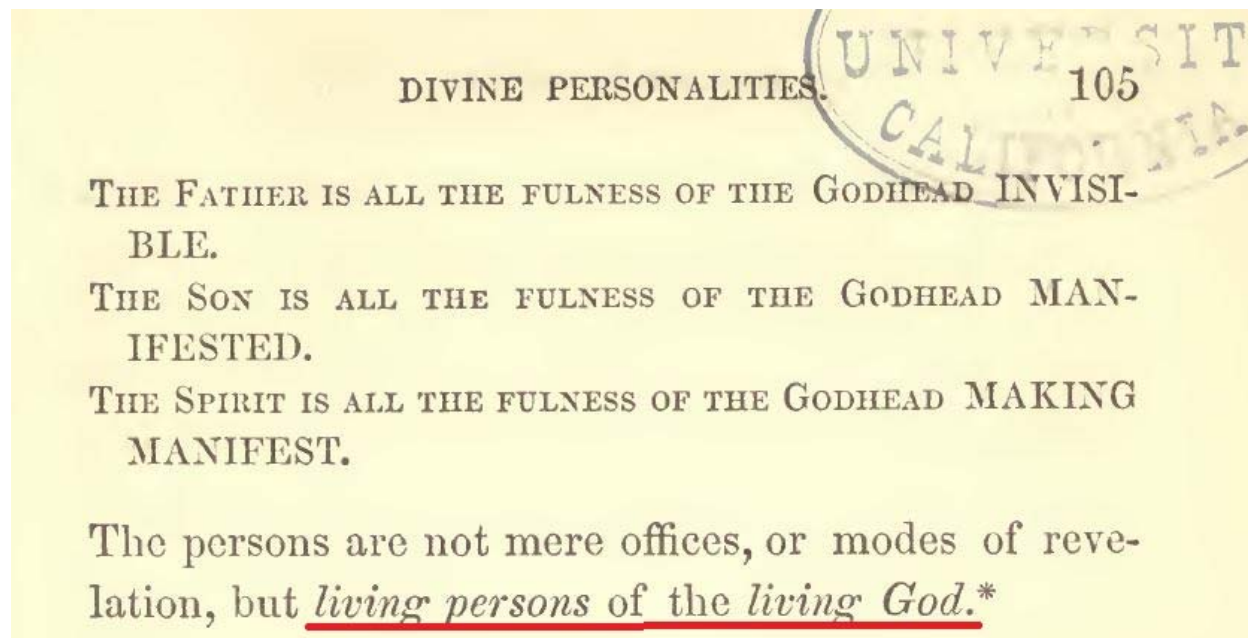
Boardman, William, *The Higher Christian Life* (Boston: Henry Hoyt, 1859), 330 pp.A,H,LLU,WJ

Boehmer, Edward, *Spanish Reformers of Two Centuries From 1520*, Vol. 2 (London: Trubner and Co., 1883), 374 pp.B,WE

Ta rečenica glasi ovako u originalu na 105 strani:

„Osobe nisu obična zvanja, ili način otkrivanja nego tri žive osobe živoga Boga.“

Ovde možemo da vidimo original te izjave u Bordmanovoj knjizi na 105. strani:

Kao što vidimo, rečenica je gotovo identična, s tim što je Elen Vajt promenila „živog Boga“ u „nebeskog tria“ da se zna da se radi o Trojednom Bogu - Ocu, Sinu i Svetom Duhu a ne samo o Ocu ili nekom bezličnom Bogu.

Ovde takođe možemo da spomenemo pitanje da li je Elena Vajt mislila „tri žive osobe“ kao što se nalazi u štampanom materijalu ili „tri žive ličnosti“ kao što se vidi prepravljeno u njenom rukopisu.

Interesantno je da Bordman na strani 104 koristi „žive ličnosti“ (engleski „living personalities“) u gotovo identičnoj rečenici:

These likenings are all imperfect. They rather hide than illustrate the tri-personality of the one God, for they are not persons but things, poor and earthly at best, to represent the living personalities of the living God. So much they may do, however, as to illustrate the official relations of each to the others and of each and all to us. And more. They may also illustrate the truth that all the fulness of

Možemo, dakle, slobodno da zaključimo, bilo da piše „žive osobe“ ili „žive ličnosti“ da se još uvek odnosi na isti koncept, s obzirom na to da Bordman koristi oba izraza da označi istu ideju o „živim osobama“ kada govori o Ocu, Sinu i Svetom Duhu.

Ovde je vrlo značajno ne samo da je citirana ta rečenica ili izraz nego i čitav paragraf koji objašnjava kako ne treba ljudskim slikama da objašnjavamo Božanstvo. Pre nego što je Elen Vajt napisala ovu izjavu o „tri žive osobe nebeskog tria“, ona je dala upozorenje u vezi načina predstavljanja Božanstva:

„Naloženo mi je da kažem da osećanjima onih koji su u potrazi za naprednim naučnim idejama ne treba verovati. Neka objašnjenja su data kao što je: 'Otac je kao nevidljiva svetlost; Sin je kao otelotvoreno svetlo; Duh je rasuta svetlost.' 'Otac je kao rosa, nevidljiva para; Sin je kao rosa skupljena u prelepu formu; Duh je kao rosa koja je pala na sedište života.' Druga predstava: 'Otac je kao nevidljiva para; Sin je kao kišni oblak; Duh je kiša koja je pala i radi kroz osvežavajuću silu.' Sva ova duhovnička objašnjenja su jednostavno ništavost. Ona su nesavršena, neistinita. Ona slabe i umanjuju Veličanstvo koje ne može da se uspoređi ni sa jednom prilikom na zemlji. Bog se ne može porediti sa stvarima koje su Njegove ruke napravile. To su samo zemaljske stvari, koje pate pod Božjim prokletstvom zbog čovekovih greha. Otac ne može da bude opisan zemaljskim stvarima.“

(“I am instructed to say, The sentiments of those who are searching for advanced scientific ideas are not to be trusted. Such representations as the following are made: "The Father is as the light invisible; the Son is as the light embodied; the Spirit is the light shed abroad." "The Father is like the dew, invisible vapor; the Son is like the dew gathered in beauteous form; the Spirit is like the dew fallen to the seat of life." Another representation: "The Father is like the invisible vapor; the Son is like the leaden cloud; the Spirit is rain fallen and working in refreshing power." All these spiritualistic representations are simply nothingness. They are imperfect, untrue. They weaken and diminish the Majesty which no earthly likeness can be compared to. God can not be compared with the things His hands have made.” SpTB07 63. -- Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)

U ovom citatu Elen Vajt prepoznavamo delove opisane kod Bordmana. Ovako glasi taj tekst u njegovoj knjizi na 104. strani:

„Otac je kao nevidljiva para. Sin je kao teški oblak i kiša koja pada. Duh je kiša – koja pada i koja dejstvuje kao osvežavajuća sila.“

(“The father is like to the invisible vapor. The sone is as the leaden cloud and falling rain. The spirit is the rain – fallen and working in refreshing power.”)

Neki su upozorenja Elen Vajt da su ovakva predstavljanja Božanstva su ništavna, prihvatili kao dokaz da Elen Vajt zapravo okreće ono što je Bordman napisao i koristi to da kaže kako ne treba to raditi. Na taj način, oni veruju da se Elen Vajt zapravo distancira od onoga što Bordman piše. Međutim, i to upozorenje o neadekvatnosti ovih slika nalazimo kod Bordmana. On u nastavku ovog citata kaže vrlo sličnu izjavu koju je dala Elen Vajt u svom upozorenju:

„Sva ova poređenja su nesavršena. Ona više skrivaju nego što prikazuju tri-ličnosti jednog Boga, jer one nisu osobe nego stvari, siromašne i zemaljske u najboljem slučaju, da bi predstavile žive ličnosti živog Boga.“

(“These likenings are all imperfect. They rather hide than illustrate the tri--personality of the one God, for they are not persons but things, poor and earthly at best, to represent the living personalities of the living God.”)

Nakon ovih poređenja Oca, Sina i Svetoga Duha i njihove neadekvatnosti, Elen Vajt daje jednu od najboljih i najačih trinitarnih izjava koja se završava rečenicom o „tri žive osobe nebeskog tria“:

“Otac je svaka punina Božanstva telesno, i nevidljiv je za smrtnike. Sin je sva punina otkrivenog Božanstva. Reč Božja ga proglašava “obličjem bića Njegova”. “Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.” Ovde je pokazana ličnost Oca. Utešitelj, koga je Hristos obećao da će poslati nakon svog uznesenja na Nebo, je Duh u svoj punini Božanstva, koji objavljuje moć božanske blagodati svima koji primaju i veruju u Hrista kao ličnog Spasitelja. Postoje tri žive osobe nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru bivaju kršteni, a ove sile će sarađivati sa poslušnim podanicima Neba u njihovom nastojanju da žive novi život u Hristu...”

(“The Father is all the fulness of the Godhead bodily, and is invisible to mortal sight. The Son is all the fulness of the Godhead manifested. The Word of God declares Him to be "the express image of His person." "God so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father. The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fulness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour. There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers--the Father, the Son, and the Holy Spirit-- those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ. . . .” SpTB07 63. -- Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)

Zapazimo sada taj isti tekst kod Bordmana na 105. strani, odakle je Elen Vajt citirala, gotovo reč po reč:

„Otac je sva punina Božanstva nevidljivo. Sin je sva punina Božanstva otkriveno. Duh je sva punina Božanstva koje objavljuje. Osobe/lica nisu obična zvanja, ili način otkrivanja nego tri žive osobe/lica živoga Boga.“

("The Father is all the fullness of the Godhead invisible. The Son is all the fullness of the Godhead Manifested. The spirit is all the fulness of the Godhead making manifest. The persons are not mere offices, or modes of revelation, but living persons of the livig God.")

Neki naglašavaju da je Elen Vajt za Svetog Duha rekla da dolazi „u svoj punini Božanstva“ dok Bordman kaže da je Duh „**sva punina Božanstva**“. Oni tvrde da je to značajna razlika što pokazuje da Elen Vajt ima drugačije shvatanje Svetoga Duha od Bordmana. Međutim, kada pogledamo izjavu Elen Vajt, mi vidimo da ona govori o dolasku Svetog Duha i načinu na koji On dolazi. To je sasvim u skladu sa onim što Bordman izjavljuje o Svetom Duhu - da je sva punina Božanstva. Ako Duh nije sva punina Božanstva, On ne bi mogao da dođe „u svoj punini Božanstva“ kao što kaže Elen Vajt.

Ako pogledamo ceo kontekst onoga što Bordman piše, videćemo da on tu objašnjava doktrinu o Trojstvu i da se „tri žive osobe/lica“ svakako odnosi na ono što Trojstvo uči da postoje tri osobe/lica, Otac, Sin i Sveti Duh i da je to jedno Božanstvo.

Značenje reči „osoba“ ili „ličnost“ kada se govori o Božanstvu

Postoji više načina kako neki tumače upotrebu i značenje reči „osoba“ (eng. - person) ili „ličnost“ (eng. - personality) i kako ih je Elen Vajt koristila kada je govorila o Božanstvu - o Ocu, Sinu i Svetom Duhu. Svakako, reč „osoba“ kada se primenjuje na Božanstvo ne znači isto kao kada se primenjuje na čoveka. Bog se nikada ne može porediti sa čovekom niti reč „osoba“ treba poistovetiti sa čovekovom prirodom da bi se na neki način njome govorilo o Božjoj prirodi.

Mi slobodno možemo da se pitamo zašto je Elen Vajt koristila ovu reč kada je govorila o Ocu, o Sinu i Svetom Duhu. Nigde u Bibliji ne postoji izjava „Sveti Duh je treća osoba Božanstva“, kao što je to napisala Elena Vajt. Nigde u Bibliji nema izjave „postoje tri žive osobe nebeskog tria“. Zašto je onda Elen Vajt davala takve izjave?

Kao što smo videli, Elen Vajt je čitala i citirala teološke knjige koje se bave tematikom Božanstva i Trojstva, i koristila je te iste reči „osoba“ ili „ličnost“ u istom onom smislu u kome su ih teolozi koristili u onim knjigama gde je ona našla „prihvatljiv jezik“ opisa Božanstva a koje je citirala.

Ovde želimo da razumemo značenje ovih reči onako kako ih je ona razumela kad ih je napisala. Pogrešno je te reči tumačiti na bilo koji drugi način, naročito ako pokušavamo da kažemo da ona nije mislila na istu stvar na koju su mislili teolozi koje je citirala. Ukoliko nije mislila isto, dovoljno je bilo da ih ne citira i da ih ne koristi. Niko ko ne veruje u nešto što piše u nekoj knjizi, ne bi to citirao da bi objasnio svoje verovanje. Ukoliko se neki tekst ne citira da bi se kritikovao, već u pozitivnom smislu, sa željom da se svoje misli izraze kroz prihvatljiva objašnjenja drugih, smatra se slaganjem sa tim citatom.

Na početku smo rekli da Elen Vajt nije bila teolog, ali da se bavila najvišim teološkim pitanjima kao što je Božanstvo. Da bi izrazila koncepte koje joj je Bog dao kroz nadahnuće Svetoga Duha i njen proročki dar, nju je Boga uputio kako da koristi spise teologa koji su znali da „prihvatljivim jezikom“, po rečima njenog sina, opišu to što joj je Bog otkrio i da prepozna i odvoji ono što je dobro od onoga što nije.

Hrišćani koji čitaju Elen Vajt kao i drugu teološku literaturu koja se bavi pitanjem Božanstva, znaju da u hrišćanskom žargonu reč „osoba“ ima određeno značenje. Ovi izrazi ukazuju na individualnost svake od tri osobe, obeležavajući njihovu ličnost kao centar volje i akcije koja je nezavisna od drugih Božanskih

osoba. Na primer, Hristos je za Duha Svetoga rekao da „neće govoriti od sebe“ (Jovan 16:13). Taj izraz „sebe“ označava individualnost Duha. Činjenica da je to što Duh Sveti neće pričati od sebe dokaz da On ima svoju individualnost ali, u kontekstu Njegove posredničke uloge na zemlji, On neće govoriti od sebe (iako bi mogao jer ima svoju individualnost), „nego će govoriti ono što čuje“ od Hrista (Jovan 16:13-15), s obzirom da predstavlja Hrista.

Značenje reči u rečniku

Neki pokušavaju da na osnovu značenja reči „osoba“ u rečniku engleskog jezika, pokažu da je Elen Vajt imala neko svoje značenje te reči, a ne ono što su teolozi mislili kada su koristili tu reč u knjigama koje je ona citirala.

U tom smislu, ona je često citirala Websterov rečnik („Webster's Dictionary“) iz 1828. godine gde se navode značenja reči „lice“ ili „osoba“ (na engleskom „person“).

Primitimo najpre da rečnici opisuju značenja reči koje često imaju i više značenja, ali oni ne mogu da pokažu koje je konkretno značenje te reči u određenom tekstu nekog pisca. Sam kontekst onoga što čitamo određuje koje je značenje adekvatno.

Ako konsultujemo gore navedeni rečnik videćemo da on nudi osam (8) mogućih značenja za reč „lice“ ili „osoba“ („person“).⁷

---

⁷ Noah Webster, *American Dictionary of English Language* (1828), “person”: -PERSON, noun per'sn. [Latin persona; said to be compounded of per, through or by, and sonus, sound; a Latin word signifying primarily a mask used by actors on the stage.] 1. An individual human being consisting of body and soul. We apply the word to living beings only, possessed of a rational nature; the body when dead is not called a person It is applied alike to a man, woman or child. A person is a thinking intelligent being. 2. A man, woman or child, considered as opposed to things, or distinct from them. A zeal for persons is far more easy to be perverted, than a zeal for things. 3. A human being, considered with respect to the living body or corporeal existence only. The form of her person is elegant. You'll find her person difficult to gain. The rebels maintained the fight for a small time, and for their persons showed no want of courage. 4. A human being, indefinitely; one; a man. Let a person's attainments be never so great, he should remember he is frail and imperfect. 5. A human being represented in dialogue, fiction, or on the stage; character. A player appears in the person of king Lear. These tables, Cicero pronounced under the person of Crassus, were of more use and authority than all the books of the philosophers. 6. Character of office. How different is the same man from himself, as he sustains the person of a magistrate and that of a friend. 7. In grammar, the nominative to a verb; the agent that performs or the patient that suffers any thing affirmed by a verb; as, I write; he is smitten; she is beloved; the rain descends in torrents. I, thou or you, he, she or it, are called the first, second and third persons. Hence we apply the word person to the termination or modified form of the verb used in connection with the persons; as the first or the third person of the verb; the verb is in the second person 8. In law, an artificial person is a corporation or body politic. In person by one's self; with bodily presence; not be representative. The king in person visits all around.

Od osam navedenih značenja, sedmo značenje je vezano za gramatičku upotrebu, a osmo za upotrebu u kontekstu pravosuđa. Fokusiraćemo se na prvih šest. Prvih pet značenja definišu reč *osobu* kao „jedno individualno živo ljudsko biće“. „Osoba“ („person“) je „inteligetno ljudsko biće koje razmišlja“. Šesto značenje ove reči naznačava da u slučajevima kada osoba ima određenu službu, ona uzima identitet lica predstavljenog tom službom. Na taj način, individua može da postane druga osoba kada je u ulozi te službe.

Uzimajući u obzir sva ova značenja koja ovaj rečnik nudi, nemamo razloga da izaberemo doslovno ijedno značenje, s obzirom da se sva ova značenja odnose na „živa ljudska bića“. Kada Elen Vajt koristi ovu reč, ona ne govori o ljudskim bićima, nego o Božanskim osobama.

Na primer, neki koji negiraju Trojstvo pokušavaju da naglase da je Elen Vajt koristila navedeno šesto značenje ove reči kada je napisala da je Sveti Duh treća osoba Božanstva, tvrdeći da je Isus Hristos, s obzirom na to da ima ljudsku prirodu i ličnost, prisutan među nama u svojoj drugoj formi ili manifestaciji kroz Svetog Duha. Oni koriste ovo šesto značenje reči „osoba“ iz rečnika, iako za takav stav ne nalazimo nikakvu podršku u njenim spisima. Ona jasno govori da Sveti Duh ima svoju „ličnost“ koja je odvojena od ličnosti Oca i Sina. Sveti Duh je za nju „treća osoba“, a ne „druga manifestacija ili forma“ druge osobe Božanstva. Da je htela tako da kaže, ona bi jednostavno koristila drugu reč za Duha Svetoga a ne „treća osoba Božanstva“.

Teološko značenje reči „osoba“ ili „ličnost“

Postoji teološki pristup tumačenju značenja ovih reči u spisima Elen Vajt. Tokom hrišćanske istorije hrišćani su često upotrebljavali određene reči koje se ne nalaze u Bibliji da bi izrazili složenije koncepte koji se nalaze u Bibliji. Svaka od tih reči, ako se uzme u kontekstu hrišćanskog žargona, može da znači nešto drugo od onoga što znači u običnom, svakodnevnom razgovoru. Vrlo je važno prepoznati te reči i pojmove kada se diskutuje o biblijskoj istini.

Bibija nigde ne koristi reči „osoba“ ili „ličnost“ za Svetoga Duha ili za Oca ili Hrista, dok Elen Vajt to čini. Verovatno postoji jako dobar razlog za to. Već smo pokušali da na osnovu njenih spisa i onih knjiga koje je citirala otkrijemo razloge za upotrebu ovih reči i njihovo pravo značenje. Sada ćemo se još malo time pozabaviti. Izjave kao što su „Sveti Duh je treće lice Božanstva“, „postoje tri žive osobe nebeskog tria“ i „Hristos i Otac imaju istu suštinu/supstancu“ zahtevaju pravilno shvatanje bogatog teološkog sadržaja koji se u njima nalazi.

S pravom možemo reći da je Elen Vajt bila „student teologije“ imajući u vidu njenu biblioteku i očito bogato korišćenje teološke literature. Kao što smo videli, ona ih je čitala i citirala gde god je bio „prihvatljiv jezik“ onoga što joj je Bog otkrivao. Kad Elen Vajt koristi reč „osoba“ za Oca, Sina i Svetoga Duha, ona svakako ne želi da uporedi Oca, Sina i Svetoga Duha sa ljudskim osobama, kao što je to gore spomenuti rečnik definisao. Ona te reči koristi u kontekstu njihovog teološkog značenja. Koje je onda teološko značenje reči „osoba“ (engl. - person)?

Osvrnimo se na kasnija izdanja Websterovog rečnika („Webster’s Dictionary“) kao što su izdanja iz 1895. ili 1900. godine. S obzirom na to da se izdanje iz 1900. godine koje je štampano 1913. godine može naći na internetu, pogledajmo šta on kaže o toj reči. Izdanje iz 1828. godine koje smo prethodno razmatrali je prvo izdanje ovog rečnika i ne obuhvata teološko značenje ove reči. Međutim, kasnija izdanja, kao što je

na primer izdanje iz 1900. godine, daje nam teološko značenje reči „osoba“ (engl. - person). Pod brojem 6 nalazimo to značenje:

6. (Teologija) Među Trinitarcima, jedan od činioca Božanstva (Otac, Sin i Sveti Duh) ; jedna hipostaza. „Tri lica i jedan Bog“

(6. (Theol.) Among Trinitarians, one of the three subdivisions of the Godhead (the Father, the Son, and the Holy Ghost); an hypostasis. "Three persons and one God.")

Ovo je teološko značenje reči „lice“ ili „osoba“ (engl. - person) iz vremena Elen Vajt, kada se ta reč upotrebljavala u teološkom žargonu da opiše Oca, Sina i Svetoga Duha. Rečnik navodi da je to jezik onih koji veruju u Trojstvo i da reč „osoba“ naglašava zasebnost Oca, Sina i Svetoga Duha kao činioca jednog Božanstva.

Oni koji se bave teologijom odmah će prepoznati reč „hipostaza“ (engl. - hypostasis) koja je navedena kao teološko značenje reči „osoba“. Ona dolazi od grčke reči „υποστασις“ koja je korišćena u arijevskej kontraverzi iz 4.veka da bi se definisala zasebnost tri Božanske osobe. Evo kako glasi definicija te reči na našem jeziku: „U hrišćanskoj teologiji, hipostaza je izraz kojim se određuju lica Svete Trojice.“⁸

Nema sumnje da u svojim teološkim razmatranjima Oca, Sina i Svetoga Duha, Elen Vajt koristi ovaj trinitarni izraz da opiše ono što je u teološkom rečniku i značenje reči „osoba“ kada se koristi za Oca, Sina i Svetoga Duha.

U trinitarnom jeziku, postoje tri osobe ali jedno Božanstvo. Reč koja se koristila za jedno Božanstvo u arijevskej kontraverziji je grčka reč „ουσία“ („usija“). Prema definiciji trinitaraca sa sabora iz Nikeje, reči „hipostaza“ ili „osoba“ u teološkom smislu naglašavaju zasebnost tri osoba. Postoje tri osobe ili tri hipostaze, koje čine jedno Božanstvo (na grčkom „ἰσοουσία“ ili „jedna usija“ ili „ista suština/supstanca“ tj. „jedno Božansko biće“). Iako postoje tri Božanske osobe, ne postoje tri Boga nego samo jedan Bog.

Elen Vajt je ovaj jezik doktrine Trojstva koristila i kada je pisala o Hristovoj izjavi „ja i Otac jedno smo“ i kada je izjavila da Otac i Sin imaju „**istu suštinu/supstancu**“, kao što smo u prethodnom tekstu objasnili. Takve izjave u vezi „iste suštine/supstance“ se mogu objasniti samo kao upotreba trinitarnog jezika.

U stvari, svi ti izrazi kao što su „osoba“, „suština/supstanca“, „iskonski, nestečen, nepozajmljeni život“, „treća osoba“, „tri žive osobe“, „Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh“ i slične reči i fraze su neminovno jezik koji koriste oni koji vruju u Trojstvo. Ne postoji ni jedan drugi razlog zašto je Elen Vajt koristila ove izraze i fraze koje koriste oni koji veruju u Trojstvo. Ti izrazi nisu oni koji se sreću u Bibliji, da bi morala da ih koristi. S druge strane, oni se nalaze u teološkim knjigama onih koji veruju u Trojstvo i koriste se da bi objasnili to biblijsko učenje na način na koji mi ljudi možemo da razumemo taj koncept.

Da Elen Vajt nije verovala u Trojstvo, ona jednostavno ne bi koristila te reči, ne bi citirala teologe koji veruju u Trojstvo tamo gde oni objasnjavaju Trojstvo „prihvatljivim jezikom“.

---

⁸ <https://sr.wikipedia.org/sr-el/%D0%A5%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B7%D0%B0>

Zašto Elen Vajt nije koristila reč „Trojstvo“?

Očigledno je da ovde ne možemo da citiramo odgovor same Elen Vajt zašto ne koristi ovu reč, jer da je ona to objasnila, svakako bi koristila tu reč bilo u pozitivnom ili u negativnom smislu. Odgovor na to pitanje ćemo morati da izvučemo nakon svega što smo govorili o ovom „prihvatljivom jeziku“ koji su koristili teolozi koji veruju u Trojstvo a čiji je jezik Elen Vajt koristila da izrazi istine koje joj je Bog otkrio.

Kao prvo, treba zaključiti da sama reč „Trojstvo“ nije „sveta“ reč, niti biblijska reč, ni manje ni više nego izraz „nebeski trio“ koga koristi Elen Vajt. Nisu pojedine reči važne nego koncepti koje te reči označavaju. Čak ni reč „Trojstvo“ ne znači isto kada jedan adventista kaže da veruje u Trojstvo i kad, na primer, jedan katolik kaže da veruje u Trojstvo. U ovom slučaju, razlika u shvatanju je toliko ogromna da se može videti samo kada se objasni koncept šta ko podrazumeva pod tim izrazom. Ako za nas reč „Trojstvo“ znači isto što i izraz „nebeski trio“, onda mi govorimo o istom konceptu izraženom na dva načina koji u suštini znače isto.

Ovaj rad je pokazao da su koncepti koje Elen Vajt izražava kroz izraze „nebeski trio“, „treće lice Božanstva“, „originalan život“ itd. koncepti koje adventistička crkva podrazumeva kada koristi reč „Trojstvo“. Sama reč „Trojstvo“ je reč koja je poznatija u svetu od „nebeskog tria“ koga koristi Elen Vajt i zato je upotrebljena u izrazu našeg verovanja. Ali, ono što ta reč znači za nas je ono što treba naglašavati kada govorimo da verujemo u Trojstvo.

Drugo, sama reč „Trojstvo“ (engl. - Trinity) dolazi od istog korena kao i reč „trio“ (engl. - trio) koju koristi Elen Vajt. Elen Vajt koristi i reč „trostruk“ (engleski „threefold“) kada za Oca, Sina i Svetoga duha kaže „trostruko ime“ ili „trostrukе sile“, kao i jednostavno reč „trojica“ (engl. - three) kada opisuje Oca, Sina i Svetoga Duha. Sve te reči kao i reč „Trojstvo“ izražavaju isti koncept i etimološki su povezane u tome da sadrže u sebi broj „tri“ (engl. - three) koji označava broj osoba u Božanstvu koje čine jedinstvo.⁹

Kao što smo na početku rekli, oni koji ne prihvataju istinu o Trojstvu, smatraju da Elena Vajt nije koristila tu reč baš zato što nije verovala da je Trojstvo biblijsko učenje. Sa druge strane, oni koji veruju u Trojstvo, tu istu činjenicu da nije spomenula tu reč, uzimaju kao dokaz da nije bila protiv, jer su joj ta doktrina i to učenje bili poznati, s obzirom da je čitala teološke knjige koje smo citirali. Isto tako je znala da njeni najbliži saradnici kao što su Daniels, Preskot Vilokos i drugi, o tome pišu u našim časopisima. Zašto nikada nije ništa rekla protiv toga?

Prvo da kažemo da knjige koje ona citira u vezi objašnjavanja Božanstva, Oca, Sina i Svetoga Duha, kao i Hristovo potpuno Božanstvo i shvatanje o Božanskim osobama, naročito Svetog Duha kao treće osobe Božanstva, nedvosmisleno govore o Trojstvu baš na tim mestima koja je Elen Vajt citirala. Zaključak je neminovno da je ona tu koristila taj njihov „prihvatljivi jezik“ u objašnjavanju ovih istina. Čak i ako nikada nije napisala reč „Trojstvo“ sve ono što je o tome pisala u citatima koje smo razmatrali, je napisano jezikom Trojstva ili „trinitarnim“ jezikom.

Drugo, moramo da naglasimo da je Elen Vajt u isto vreme bila i pastir svog naroda, i da sama nikada nije htela da podiže nepotrebne kontraverze u crkvi. Ono što je iznosila nije bilo u apologetskom stilu, kao

---

⁹ Na ovoj internet adresi se može proveriti etimologija engleskih reči „trio“, „threefold“ i „three“ koje Elen Vajt koristi da opiše Božanstvo, kao i reč „trinity“ i videti njihova povezanost:

<http://www.etymonline.com/>

materijal da se u diskusiji „pobede“ oni koji nisu tako mislili (kao što se danas nažalost često dešava), nego da bude duhovna hrana za crkvu. Shvatanje Hristovog potpunog Božanstva i Svetog Duha kao osobe ima neverovatnu snagu. Elen Vajt je na jednom mestu rekla: **„Večno Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh – je angažovano u delu potrebnom da u čovečanstvu obezbedi sledbenike... udružujući nebeske sile sa ljudskim da bi čovek uz nebesku efikasnost mogao da postane učesnik u božanskoj prirodi i da radi zajedno sa Hristom.“** (UL 148) Pravilno shvatanje Trojstva, onako kako ga je Elen Vajt opisivala je neverovatan posticaj za crkvu da vidi da je Božanstvo u potpunosti, u osobama Oca, Sina i Svetoga Duha, na strani čoveka da bi mu omogućilo svu potrebnu silu da pobedi u borbi života.

Kada poznajemo istoriju naših ranih osnivača i kakvo su negativno shvatanje imali o Trojstvu, ne zato što ta doktrina nije u Bibliji, nego zato što je „jezik“ kojim je to bilo objašnjavano u tradicionalnim crkvama bio jezik koji se više bavio objašnjavanjem prirode Boga, ontološkim odnosima Božanskih osoba (proizilaženje, ishođenje, rađanje itd.), onda shvatamo da je Elen Vajt bila oprezna da ne izazove ogorčene debate i neslaganja, kao što se to, na primer, desilo 1888. godine. Istina se može izneti na takav način da je svima jasna, a da dovodi do mira i jedinstva a ne do razdora. Ovo je jedan od velikih primera kako i mi treba da postupamo u sličnim situacijama. Ona je koristila „prihvatljivi jezik“, tako da svako ko detaljno prouči šta je ona pisala, neminovno može da shvati ono što joj je Bog otkrio kao važno učenje za crkvu.

Nema sumnje da su adventistički teolozi i vođe, čitajući ono što je Elen Vajt pisala o Božanstvu, shvatili njene poruke i da se adventistička teologija po pitanju Trojstva razvijala u pravcu u kome je pisala Elen Vajt. Kao što smo prethodno videli, po rečima jednog od vodećih teologa onog vremena u adventističkoj crkvi, Andreasena, nakon što je Elen Vajt napisala knjigu *Čežnja vekova*, adventistički teolozi su morali da revidiraju svoja učenja po pitanju Trojstva, zasnovana na tom novom shvatanju Hristovog potpunog Božanstva.

Kada čitamo teološke knjige koje je Elena Vajt citirala, u nekim trenucima dobijamo utisak da je adventističko shvatanje Trojstva gotovo identično onome što je izneseno u tim knjigama. To je ono što je Vilijam Vajt nazvao „prihvatljiv jezik“ na koji je Bog uputio adventističku crkvu kroz ono što je Elen Vajt citirala od tih teologa.¹⁰

Uloga Elen Vajt je bila da usmeri crkvu što se tiče verovanja u Trojstvo jer su postojala i druga verovanja u Trojstvo, verovanja tradicionalnih crkava kao i protestantskih zajednica, koja krivo predstavljaju Božanstvo. Elen Vajt je pod vođstvom Svetog Duha prepoznala ono što je bilo vredno i potrebno crkvi za pravilan razvoj ove značajne istine. Na taj način, adventističko učenje o Trojstvu ne sadrži elemente grčke filozofije ili srednjovekovne skolastike.

---

¹⁰ Na primer, u knjizi „Uzvišeniji hrišćanski život“ od Viliama Bordmana, na 107. strani u jednoj fusnoti nalazimo sledeću rečenicu: „... Sveti Duh; i on je kao Sin i jednak Ocu i isto večan kao Otac“ (“Holy Spirit ; and he like the Son, is both coequal and coeternal with the Father.”). Ovo je gotovo identična izjava sa onom koju nalazimo u drugom verovanju adventističke crkve gde se kaže da su Otac, Sin i Sveti Duh „lica iste večnosti“ (engl. - coeternal). Isto tako, i druga shvatanja kao shvatanja reči „osoba“, „treća osoba“ „tri žive osobe“ se takođe nalaze u ovim knjigama i predstavljaju osnovu onoga što adventistička crkva veruje po pitanju Trojstva.

Tabela načina na koje Elen Vajt upotrebljava reči „osoba“ i „ličnost“ kada govori o Ocu, Sinu i Svetom Duhu

Ova tabela izjava Elene Vajt u pogledu Oca, Sina i Svetoga Duha pokazuje koliko je ona jednako upotrebljavala ove izjave i za Oca, i za Sina i za Svetoga Duha, što ukazuje na njen stav o Njihovoj jednakosti i individualnosti:

Izrazi	Otac	Sin	Sveti Duh
„lice“ ili „osoba“ (engl. - person)	„Otac je osoba“ (MS46 1904)	„Sin je osoba“ (MS46 1904)	„Sveti Duh je osoba“ (MS20, 1906), „Sveti Duh, koji je <u>isto toliko osoba</u> kao što je <u>Bog osoba</u> “ (MS 66 1899), „ <u>Treće lice</u> Božanstva“ (DA 671)
„ličnost“ (engl. - person)	„i Otac i Sin imaju „ličnost“ (9T 68)		„Sveti Duh ima ličnost“ (MS20, 1906)
„Božanska osoba“ (engl. - divine person)	„Otac je sva punina Božanstva“ (Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)	„Božanski Sin“ (1SM 247)	„mora da bude <u>Božanska osoba</u> “ (MS20, 1906)
Personifikacija (oličenje) drugog božanskog lica		„Bog lično, u svom jednorodnom Sinu, je prihvatio ljudsku prirodu“ (YI, February 11, 1897)	„On <u>personifikuje Hrista</u> “ (20MR 324), „je <u>savršeni Njegov (Hristov) predstavnik</u> .“ (21MR 55)
„Zasebno“ (engl. - distinct) lice ili osoba i ličnost, individualnost.	„o Bogu i Hristu se govori kao dve zasebne ličnosti“ (MR760 18), „Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh“ (MS 27a, 1900)	„zasebno lice“ (1SM 247), „je imao posebnu individualnost“ (Signs, May 10, 1899), „Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh“ (MS 27a, 1900)	„zasebna ličnost“ (20MR 324), „Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh“ (MS 27a, 1900)
„je Bog“	„Otac je sva punina Božanstva“ (Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)	„Hristos je bio Bog koji se javio u telu“ (ST, April 26, 1905)	„i Duh, <u>koji je Bog</u> („being God“), zna um Božji“ (ST, October 3, 1892)
„Tri lica Božanstva“ (engl. - three persons), „Tri žive osobe nebeskog Tria“ (engl. - three living persons of the heavenly trio)	„ <u>Večno Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh</u> “ (UL 148), „ <u>Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe radi izvršenja plana otkupljenja.</u> “ (AUCR, April 1, 1901), „ <u>Postoje tri žive osobe nebeskog Tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha...</u> “ (Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 63)		

Trinitarne izjave Elen Vajt

Ovde je kratak spisak značajnih izjava Elen Vajt u vezi Božanstva koje nedvosmisleno govore o tome da je ona imala trinitarni stav po pitanju Božanstva:

1. Božanstvo, Nebeski Trio, Tri osobe

„BOŽANSTVO - OTAC, SIN I SVETI DUH“

„Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe radi izvršenja plana otkupljenja. Da bi u potpunosti sproveli ovaj plan, odlučeno je da će Hristos, jednorodni Božji Sin, dati Sebe kao ponudu za greh. Koja mera može da izmeri dubinu ove ljubavi?“

(“The Godhead was stirred with pity for the race, and the Father, the Son, and the Holy Spirit gave themselves to the working out of the plan of redemption. In order to fully carry out this plan, it was decided that Christ, the only begotten Son of God, should give Himself an offering for sin. What line can measure the depth of this love?” AUCR, April 1, 1901 par. 10)

„POSTOJE TRI ŽIVE OSOBE NEBESKOG TRIA“

„Postoje tri žive osobe nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, a ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima Neba u njihovom nastojanju da žive novi život u Hristu.“

(“There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers – the Father, the Son, and the Holy Spirit – those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ.” Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 63)

“OTAC JE SVA PUNINA BOŽANSTVA TELESNO... SIN JE SVA PUNINA BOŽANSTVA OTKRIVENO... DUH U SVOJ PUNINI BOŽANSTVA“

„Otac je sva punina Božanstva telesno, i nevidljiv je za smrtnike. Sin je sva punina Božanstva otkriveno. Reč Božja ga proglašava da je “obličje bića Njegova”. “Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jednorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.” Ovde je pokazana ličnost Oca. Utešitelj koga je Hristos obećao da pošalje nakon što svog uznesenja na Nebo, je Duh u svoj punini Božanstva, objavljujući moć božanske blagodati svima koji primaju i veruju u Hrista kao ličnog Spasitelja.“

(“The Father is all the fulness of the Godhead bodily, and is invisible to mortal sight. The Son is all the fulness of the Godhead manifested. The Word of God declares Him to be "the express image of His person." "God so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father. The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fulness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour.” SpTB07 63. -- Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)

„TROJICA“

„Nakon što je vernik prošao kroz obred krštanja, on mora da ima na umu da je posvećen Bogu, Hristu i Svetome Duhu. Ova trojica saraduju u velikom delu zaveta učinjenom kroz krštenje pred celim svemirom. Otac, Sin i Sveti Duh primaju vernika u zajednicu zaveta sa Bogom.“

(“After the believing soul has received the ordinance of baptism, he is to bear in mind that he is dedicated to God, to Christ, and to the Holy Spirit. These three all cooperate in the great work of the covenant made by baptism in the sight of the heavenly universe. The Father, the Son, and the Holy Spirit receive the believing soul into covenant relation with God.” 6MR 163)

„TROSTRUKO IME“

„Oni koji su kršteni u trostruko ime Oca, Sina i Svetoga Duha, na samom početku svog hrišćanskog života, javno izjavljuju da su prihvatili poziv...”

(“Those who are baptized in the threefold name of the Father, the Son, and the Holy Ghost, at the very entrance of their Christian life declare publicly that they have accepted the invitation...” 6BC 1075)

„TROSTRUKE SILE U NEBESKOM SVETU“

„Njegova naredba je: 'Idite po celome svetu i naćinite ućenike od svih naroda, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha svetoga...' Potrebno je da to bude otisak svetog imena, krštavajući vernike u ime trostrukih sila u nebeskom svetu...”

(“His commission is, Go throughout the world and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost. . . . There is to be the imprint of the sacred name, baptizing the believers in the name of the threefold powers in the heavenly world...”—6 Manuscript Releases, 389)

„TRI NAJVEĆE SILE U UNIVERZUMU“

„Kada se hrišćanin potćini svećanom obredu krštanja, tri najveće sile u univerzumu – Otac, Sin i Sveti Duh – potvrđuju ovaj ćin. Oni se zavetuju da će upotrebiti Svoju moć u njegovu korist, dok on teži da poštuje Boga.“

(“As a Christian submits to the solemn rite of baptism, the three highest powers in the universe—the Father, the Son, and the Holy Spirit—place Their approval on his act, pledging Themselves to exert Their power in his behalf as he strives to honor God.”— 6 Manuscript Releases, 26. Letter 53, January 26, 1904; Signs, August 16, 1905).

„VEĆNO BOŽANSTVO - OTAC, SIN I SVETI DUH“

„Otac, Sin i Sveti Duh, većno Božanstvo ukljućeno je u delo potrebno da uveri ljudsko oruđe da je celo Nebo ujedinjeno da doprinese upotrebi ljudskih sposobnosti da se dosegne i obuhvati punina trostrukih sila da se ujedine u velikom zadatom poslu, saradnjom nebeskih sila i ćoveka, da bi ljudi mogli da postanu, kroz nebesku delotvornost, saućesnici u božanskoj prirodi i radnici zajedno sa Hristom.“

(“The Father, the Son, and the Holy Ghost, the eternal Godhead is involved in the action required to make assurance to the human agent to unite all heaven to contribute to the exercise of human faculties to reach and embrace the fullness of the threefold powers to unite in the great work appointed, confederating the heavenly powers with the human, that men may

become, through heavenly efficiency, partakers of the divine nature and workers together with Christ. MS45-1904)

„VEČNI NEBESKI VELIKODOSTOJNICI – BOG, HRISTOS I SVETI DUH“

„Večni nebeski velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh – naoružavši ih [učenike] nečim većim od energije smrtnih bića... oni će krenuti sa njima na posao i osvedočiti svet o grehu.”

(“The eternal heavenly dignitaries—God, and Christ, and the Holy Spirit—arming them [the disciples] with more than mortal energy, . . . would advance with them to the work and convince the world of sin.” Manuscript 145, 1901.)

“TRI VELIKA ZASLUŽNIKA NA NEBU”

„Kada osećam da sam pod pritiskom i jedva da znam kako da se odnosim prema poslu koji mi je Bog dao da uradim, ja jednostavno prizovem tri velika Zaslужnika i kažem: Znaš da ja sama, u svojoj sili, ne mogu da radim ovaj posao. Ti moraš da radiš u meni i kroz mene, posvećujući moj jezik, posvećujući moj duh, posvećujući moje reči, i dovodeći me u položaj da moj duh može da bude osetljiv na uticaj Svetoga Duha Božjeg na moj um i karakter.”

(“When I feel oppressed, and hardly know how to relate myself toward the work that God has given me to do, I just call upon the three great Worthies, and say; You know I cannot do this work in my own strength. You must work in me, and by me and through me, sanctifying my tongue, sanctifying my spirit, sanctifying my words, and bringing me into a position where my spirit shall be susceptible to the movings of the Holy Spirit of God upon my mind and character. 7MR 267.2 Sermons and Talks, Vol. 1, 367, Sermon given October 20, 1906).

„TRI VELIKA I SLAVNA NEBESKA KARAKTERA“

„Njegova naredba je: 'Idite po celome svetu i naćinite ućenike od svih naroda, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha svetoga...' Tri velika i slavna nebeska Karaktera su prisutna prilikom krštenja. Sve ljudske mogućnosti treba od tada da budu posvećene u službi Bogu u predstavljanju Oca, Sina i Svetoga Duha, od kojih zavise. Celo nebo je predstavljeno kroz ovu Trojicu u zavetnoj zajednici novog života.”

(“His commission is, Go throughout the world and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost. . . . The three great and glorious heavenly Characters are present on the occasion of baptism. All the human capabilities are to be henceforth consecrated powers to do service for God in representing the Father, the Son, and the Holy Ghost, upon whom they depend. All heaven is represented by these Three in covenant relation with the new life.”—6 Manuscript Releases, 389)

„TRI NAJSVETIJA BIĆA NA NEBU“

„Vi ste kršteni u ime Oca, Sina i Svetoga Duha. Podignuti ste iz vode da živite od tada u novini života - da živite novi život. Rođeni ste Bogu i stojite pod odobravanjem i silom tri najsvetija bića na nebu, koja mogu da vas saćuvaju od pada.”

(“You are baptized in the name of the Father, of the Son, and of the Holy Ghost. You are raised up out of the water to live henceforth in newness of life—to live a new life. You are born unto God, and you stand under the sanction and the power of the three holiest beings in heaven, who are able to keep you from falling.” 7MR 267. Sermons and Talks, Vol. 1, 367 Sermon given October 20, 1906)

Potpuno Božanstvo Isusa Hrista

„APSOLUTNO BOŽANSTVO ISUSA HRISTA“

„Doktrina koja osporava apsolutno Božanstvo Isusa Hrista, osporava takođe Božanstvo Oca, jer niko ne zna Sina do Otac.“

(“And that doctrine that denies the absolute Godhead of Jesus Christ, denies also the Godhead of the Father; for no man knoweth the Son but the Father.” ST, June 27, 1895 par. 3)

„U HRISTU JE ISKONSKI, NEPOZAJMLJENI, NESTEČEN ŽIVOT“

„Isus je izjavio: 'Ja sam Vaskrsenje i Život.' U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život. 'Ko ima Sina Božjega ima život.' Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu.“

(“Jesus declared, "I am the resurrection, and the life." In Christ is life, original, unborrowed, underived. "He that hath the Son hath life." The divinity of Christ is the believer's assurance of eternal life. ” - The Desire of Ages, p. 530, 1898.)

„HRISTOS JE BOG“

„Hristos je bio Bog, ali se nije pojavio kao Bog. On je prikrio dokaze božanstva koji su zahtevali poštovanje anđela i koji su izazivali obožavanja Božjeg univerzuma. Ponizio je sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nađe se kao čovek. Nas radi je osiromašio, da se Njegovijem siromaštvom obogatimo.“

(“Christ was God, but He did not appear as God. He veiled the tokens of divinity, which had commanded the homage of angels and called forth the adoration of the universe of God. He made Himself of no reputation, took upon Himself the form of a servant, and was made in the likeness of sinful flesh. For our sakes He became poor, that we through His poverty might be made rich. ST, January 5, 1915 par. 6).

„HRISTOS JE BOG U SUŠTINI I U NAJVIŠEM SMISLU“

„Hristos je bio Bog u suštini i u najvišem smislu. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek.“

(“Christ was God essentially, and in the highest sense. He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore“ 1 Selected Messages, 247)

„GOSPOD ISUS HRISTOS, BOŽANSKI SIN BOŽJI, POSTOJAO JE ODUVEK, KAO ZASEBNA OSOBA“

„On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek. Gospod Isus Hristos, božanski Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna osoba, a još uvek jedno sa Ocem. On je bio nenadmašna slava Neba. On je bio zapovednik nebeskim inteligentnim bićima i anđeli su Ga s pravom obožavali. Nije se otimao da se isporedi s Bogom.“

(“He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore. The Lord Jesus Christ, the divine Son of God, existed from eternity, a distinct person, yet one with the Father. He was the surpassing glory of heaven. He was the commander of the heavenly intelligences, and the adoring homage of the angels was received by him as his right. This was no robbery of God.”— Review and Herald, April 5, 1906).

„HRISTOS JE ODUVEK POSTOJEĆI, SAMOPOSTOJEĆI BOŽJI SIN“

„Hristos je oduvek postojeći, samopostojeći Božji Sin... Govoreći o svojoj preegzistenciji, Hristos se u mislima vraća kroz beskonačne vekove. On nas uverava da nikad nije postojalo vreme kad On nije bio u bliskoj zajednici sa večnim Bogom.“

(“Christ is the pre-existent, self-existent Son of God.... In speaking of his pre-existence, Christ carries the mind back through dateless ages. He assures us that there never was a time when He was not in close fellowship with the eternal God.” - Signs of the Times, Aug. 29, 1900., Ev 615.2)

„HRISTOS JE... JA SAM KOJI JESTE“

„Hristos se iz grma na brdu Horiv obratio Mojsiju govoreći: ‘JA SAM ONAJ ŠTO JEST... tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim: koji JEST, On me posla k vama.’ (2. Mojsijeva 3:14) To je bila zaloga Izrailjevog oslobođenja. Tako kada je došao ‘kao drugi ljudi’ (Filibljanima 2,7), On se predstavio kao JA SAM. Dete iz Vitlejema, krotki i ponizni Spasitelj, je Bog koji se ‘javi u telu’. 1. Timotiju 3:16.“

(“It was Christ who from the bush on Mount Horeb spoke to Moses saying, ‘I AM THAT I AM . . . Thus shalt thou say unto the children of Israel, I AM hath sent me unto you. Ex. 3:14. This was the pledge of Israel’s deliverance. So when He came ‘in the likeness of men,’ He declared Himself the I AM, the Child of Bethlehem, the meek and lowly Saviour, God ‘manifest in the flesh.’ 1 Tim 3:16.”— DA 24)

„JAHVE JE IME DATO HRISTU“

“Jahve je ime dato Hristu.”

(“Jehovah is the name given to Christ.” - The Signs of the Times, May 3, 1899, p. 2)

„HRISTOS JE ALFA I OMEGA“

„Hristos je Alfa, prva karika i Omega, poslednja karika lanca jevanđelja koji je iskovan u Otkrivenju.“

(“Christ is the Alpha, the first link, and the Omega, the last link, of the gospel chain, which is welded in Revelation. These young men will not have fixed habits of wrong, or defects in disposition and character that will make them inflexible.” 10MR 171)

Potpuno Božanstvo treće osobe Božanstva, Duha Svetoga

„TREĆA OSOBA BOŽANSTVA, SVETI DUH“

„Treća osoba Božanstva, Sveti Duh, može Božjom silom da obuzda princa sila tame.“

(“The prince of the power of evil can only be held in check by the power of God in the third person of the Godhead, the Holy Spirit.--Special Testimonies, Series A, No. 10, p. 37. 1897)

„SVETI DUH JE... ZASEBNA LIČNOST“

„Sveti Duh je Utešitelj, u Hristovo ime. On oličava Hrista, a ipak je zasebna ličnost. Mi možemo da imamo Svetoga Duha ako Ga tražimo i ako izgradimo običaj da se okrenemo Bogu i imamo poverenje u Njega umesto u bilo koje ograničeno ljudsko biće koje može da pogreši.“

(“The Holy Spirit is the Comforter, in Christ’s name. He personifies Christ, yet is a distinct personality. We may have the Holy Spirit if we ask for it and make it [a] habit to turn to and trust in God rather than in any finite human agent who may make mistakes.” 20MR 324).

„SVETI DUH, KOJI JE ISTO TOLIKO OSOBA KAO ŠTO JE BOG OSOBA“

„Bili smo okupljeni zajedno kao škola [škola u Avondejlu] i moramo da shvatimo da Sveti Duh, koji je isto toliko osoba kao što je Bog osoba, hoda ovim prostorima.“

(“We have been brought together as a school, and we need to realize that the Holy Spirit, who is as much a person as God is a person, is walking through these grounds. - Ms 66, 1899, p. 4.
(Talk, April 15, 1899)

„SVETI DUH JE OSOBA... SVETI DUH JE LIČNOST... ON MORA DA BUDE BOŽANSKA OSOBA“

„Sveti duh je ličnost, jer On 'svedoči našem duhu da smo deca Božja'. (Rimljanima 8:16) Kad se pokazuje to svedočanstvo, ono sa sobom nosi svoj vlastiti dokaz. U takvim trenucima mi verujemo i sigurni smo da smo deca Božja... Sveti Duh ima svoju ličnost; u protivnom, On ne bi mogao da svedoči našem duhu i s našim duhom da smo deca Božija. On mora da bude i božanska ličnost, jer inače ne bi mogao da ispituje tajne koje su sakrivene u Božijem srcu. 'Jer ko od ljudi zna šta je u čoveku osim duha čovečijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.' (1. Korinćanima 2:11)“

(“The Holy Spirit is a person, for He beareth witness with our spirits that we are the children of God. When this witness is borne, it carries with it its own evidence. At such times we believe and are sure that we are the children of God. . . . The Holy Spirit has a personality, else He could not bear witness to our spirits and with our spirits that we are the children of God. He must also be a divine person, else He could not search out the secrets which lie hidden in the mind of God. “For what man knoweth the things of a man, save the spirit of man which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.” - Evangelism, 616-617, 1906)

„SVETI DUH VOLI“

„Sveti Duh uživa da se obraća mladima i da im otkriva riznice i lepote Božje reči. Obećanja koja je izgovorio veliki Učitelj, uzdižu osećanja i oživljavaju dušu duhovnom silom koja potiče od Boga.“

(“The Holy Spirit loves to address the youth, and to discover to them the treasures and beauties of God’s Word. The promises spoken by the great Teacher will captivate the senses and animate the soul with a spiritual power that is divine.”—Christ’s Object Lessons, 132)

„SVETI DUH.. HODA“

„Bili smo okupljeni zajedno kao škola [škola u Avondejlu] i moramo da shvatimo da Sveti Duh, koji je isto toliko osoba kao što je Bog osoba, hoda ovim prostorima.“

(“We have been brought together as a school, and we need to realize that the Holy Spirit, who is as much a person as God is a person, is walking through these grounds. - MS 66, 1899, p. 4.
(Talk, April 15, 1899)

„DUH JE ČEKAO“

„Ali, vreme [nakon Hristovog vaznesenja] je sada došlo. Duh je čekao Hristovo raspeće, uskrsenje, i vaznesenje. Deset dana su učenici upućivali svoje molbe za izlivanje Duha a i Hristos na nebu je dodao svoje posredovanje. Za ovo je bila prilika Njegovog vaznesenja i inauguracije koja je bila slavlje na nebu. On se uzneo na visine i zaplenio plen, i sada je tražio dar Duha da bi mogao da ga izlije na svoje učenike.“

(“But the time [after Christ’s ascension] had now come. The Spirit had been waiting for the crucifixion, resurrection, and ascension of Christ. For ten days the disciples offered their petitions for the outpouring of the Spirit, and Christ in heaven added His intercession. This was the occasion of His ascension and inauguration, a jubilee in heaven. He had ascended on high, leading captivity captive, and He now claimed the gift of the Spirit, that He might pour it out upon His disciples.” ST, December 1, 1898 par. 5)

„DUH JE BIO NA SVETU [PRE HRISTA]“

„Pre ovoga, Duh je bio na svetu. Od samog početka dela iskupljenja delovao je na ljudska srca. Ali dok je Hristos bio na zemlji, učenici nisu želeli nikakvog drugog pomoćnika. Tek kada budu bili lišeni Njegovog prisustva osetiće potrebu za Duhom i tada će On doći.”

(“Before this the Spirit had been in the world; from the very beginning of the work of redemption He had been moving upon men’s hearts. But while Christ was on earth, the disciples had desired no other helper. Not until they were deprived of His presence would they feel their need of the Spirit, and then He would come.”—Desire of Ages, 669)

„DUH KOJI JE BOG“

„Sveti Duh sastavlja sve istinske molitve. Naučila sam i znam da u svim mojim molbama Duh posreduje za mene i za sve svete. Međutim, njegovo posredovanje je po volji Božijoj, nikad suprotno Njegovoj volji. "Duh pomaže i u našim slabostima;" i Duh, koji je Bog, zna misli Božije; Stoga u svakoj našoj molitvi za bolesne, ili za druge potrebe, treba poštovati Božju volju.”

(“The Holy Spirit indites all genuine prayer. I have learned to know that in all my intercessions the Spirit intercedes for me and for all saints; but his intercessions are according to the will of God, never contrary to his will. "The Spirit also helpeth our infirmities;" and the Spirit, being God, knoweth the mind of God; therefore in every prayer of ours for the sick, or for other needs, the will of God is to be regarded.” ST, October 3, 1892)

Zaključak

Kada Elen Vajt govori o Božanstvu, značenje reči i fraza kao što su „osoba“ ili „ličnost“, „treća osoba“, „tri žive osobe“, „nebeski Trio“, „Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh“, ne treba tražiti u nekom proizvoljnom tumačenju tih reči, već u kontekstu u kome je ona pisala. Značenje tih reči je zasnovano na njihovom teološkom značenju u literaturi koju je ona čitala i odakle je citirala. Takođe treba uzeti u obzir razvoj shvatanja Trojstva u samoj adventističkoj crkvi u vremenu kada je ona ovo pisala. Značenje mora jasno da proizlazi iz konteksta njenih spisa, a ne da se lična shvatanja "upisuju" u značenje tih reči i izraza bilo na osnovu rečnika ili svakodnevne sekularne upotrebe ovih reči.

Nakon 1888. godine i poruke o opravdanju verom i Hristovoj pravednosti kao jednoj od centralnih poruka jevanđelja, bilo je neopohodno da se crkva usmeri ka proučavanju prorode Isusa Hrista, Njegovog potpunog Božanstva kao i pitanje Hristovog Zamenika na Zemlji, Svetog Duha. Elen Vajt je svojim pisanjem o Božanstvu adventističkoj teologiji dala smernice u vezi ovih pitanja.

Neki smatraju da u vezi Božanstva nema promene u onome što je Elen Vajt pisala o tome pre ili posle knjige *Čežnja vekova* koja se često uzima kao knjiga u kojoj se jasnije iznosi božanstvo Isusa Hrista i kada

počinje period u kome ona iznosi potpuniju istinu o Svetome Duhu i Božanstvu uopšte. Prema shvatanju takvih, Elen Vajt je oduvek imala jasan stav, koji je antitrinitarni i koji je uvek isto iznosila i pre i posle knjige *Čežnja vekova*.

Međutim, kada čitamo njene spise, možemo da steknemo sasvim drugu sliku, a ono što smo videli u ovom radu jasno upućuje na to da je Elen Vajt napredovala u poznanju Boga, kao što je i sama adventistička crkva napredovala u tome. Šta više, sama Elen Vajt tvrdi da je napredovala u poznanju Boga tokom svog života i rada:

„Tokom šezdeset godina sam bila u komunikaciji sa nebeskim vesnicima, i neprestano sam učila o božanskim stvarima...“

(“For sixty years I have been in communication with heavenly messengers, and I have been constantly learning in reference to divine things...”) (Letter 86, 1906).

Elen Vajt ne negira jednakost Svetoga Duha kao treće osobe Božanstva sa prvim i drugim licem Božanstva, Ocem i Sinom. Svr božanske osobine, kao i sve što je govorila o božanskim osobama, odnosi se na sve tri osobe ili lica Božanstva. Elen Vajt koristi trinitarni jezik da objasni Božanstvo u onoj meri u kojoj nam je to otkriveno u Bibliji. Postoji jedan Bog – Otac, Sin i Sveti Duh - i ova tri su u potpunosti jednaka u svom Božanskom statusu. Sveti Duh se ne može posmatrati kao bilo šta drugo osim božanske osobe u istom smislu kao što su Otac i Sin božanska lica ili osobe. Ovo je suština i temelj adventističkog shvatanja učenja o Trojstvu izraženom u verovanju broj 2:

„Postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, zajednica tri lica iste večnosti...“